

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Цыфхэм сакъыныгъэ къызыхагъэфэн фае

Терроризмэм пэшлуклогъэным пае Адыгеим щызэхашэгъэ комиссиермэ республикэ оперативнэ штабымрэ тыгъуасэ зэхэсыгъоу ялагъэм тхьамэтагъор щызэрехъагъ Адыгэ Республикэм и Президентэу Тхьаклушынэ Аслъан. Мы мафэхэм Москва иаэропортэу «Домодедово» зыфилорэм къыцыхъугъэ террористическэ актым цыфыбэ хэклодагъ, бэмэ шъобжхэр хахыгъэх. Ащ къыхэкълэ УФ-м исубъектхэм зэкълэми зэхэсыгъохэр ащызэхашэнхэу, пшъэ-рылъ шъхьалэхэр къагъэнэфэнхэу федеральнэ гупчэм унашъо къафишлыгъ.

Транспортыр ыкӀи цыфыбэ зыщызэрэуагъоирэ чӀыплӀэхэр щынэгъончъэнхэм пае республикэм щызэшлохыгъэн фӀе Иоф-тхьэбзэ тедзэхэм къэзэрэуагъо-игъэхэр атегушылагъэх.

Федеральнэ инспектор шъхьалэу Лыужъу Адам пэублэм къызэрэщыхыгъэщыгъэмкӀэ, Москва къыцыхъугъэ тхьамыклагъом цыфхэр лъэшэу зэридагъэх. Мыщ фӀэдэ террористическэ актхэм республикэр ащыхъумэгъэным пае правэухъумэкӀо органхэм къащегъэжъагъэу цыф къызэрыкӀохэм анэсыжъэу сакъыныгъэ къызыхагъэфэн, къатэфэрэр зэкӀэри агъэцӀкӀэн зэрэфар къылуагъ. Социальнэ мэхъанэ зилэ вокзалхэр, гъэсэнныгъэм ыкӀи медицинэ иучреждениехэр, бӀдзэрхэр, нэмыкӀ чӀыплӀэхэу цыфхэр бэу зыщызэрэуагъоирэ щынэгъончъэнхэм пае профилактическэ Иофтхьабзэхэр нахьыбэу ащызэхэщэгъэнхэм ишлогъэшхо къэклонэу ащ ылытагъ.

УФ-м и Президент унашъоу ышӀыгъэм диштэу терроризм пэшлуклогъэнымкӀэ комиссиер республикэм зэрэщызэхашагъэр къылуагъ АР-м и Премьер-министрэу Къумпыл Мурат. Законыр зыукъорэ кӀуачӀэхэм апэуцужыгъэным фӀэш лъэныкӀо псгэ-

ури къыдӀплыгъэн фае. Анахъэу республикэм и Правительствэ ипашӀэ ыналэ зыгыридагъэр автовокзалхэм алуӀырэ автобусхэм яуплӀэкӀун ары. Мафэ къэс Темыр Кавказым исубъектхэм, нэмыкӀ чӀыплӀэхэм клорэ автобус 90-рэ фӀэдиз Мыекъуапэ щыло-кӀых. Автотранспортым иводителхэм, пассажирхэм, вокзалхэм Иоф ащызышӀэхэрэм зэкӀэми зӀдэгущыӀэгъухэр адӀпшӀын фае. Амыгъэунэфыгъэ пкыгъо горэ къагъотыгъэм, охътабэ тырамыгъашӀэу правэухъумэкӀо органхэм закыфагъэзэн зэрэфар зышагъэгъушӀэ хъушӀтӀ. Джащ фӀэдэу муниципальнэ образованиехэм япашӀэхэми мы лъэныкӀомкӀэ яӀофшӀэн джыри нахъ агъэ-лъэшын зэрэфар М. Къумпылым аналэ тыраригъэдзэгъ.

АР-м МВД-мкӀэ иминистрэу Александр Сысоевым, АР-м и Прокурор шъхьалэу Сергей Охлопковым, ФСБ-м АР-мкӀэ и ГъэлорышӀанлэ ипашӀэ игуадзэу Сергей Подгорнэм, нэмыкӀхэми терроризмэм пэшлуклогъэным пае профилактическэ Иофтхьабзэу зэхэщэгъэн фаехэм ягугъу къашлыгъ. НэмыкӀ субьектхэм ялытыгъэмэ Адыгеим рэхъатыныгъэ ыкӀи згурылоныгъэ илъ нахъ мышӀэми, сакъыныгъэ къызыхэбгъэфэн зэрэфар ахэм къы-

хагъэщыгъ. Мыекъуапэ шагъэнэфэгъэ программэу «Къалэр щынэгъончъэным пай» зыфилорэм къыхиуыгъэр лъэныкӀохэм джыри зӀ ахӀплӀэжыгъэу, ащ хэгъэхонхэр фӀэшыгъэн зэрэфар къэгущыӀагъэхэм къыхагъэщыгъ. Джащ фӀэдэу тикъэлэ шъхьалэ ичӀыплӀэ зӀфӀшъхьафхэм ащагъэуцурэ видеокамерэхэм, нэмыкӀ техническэ пкыгъохэм япчъагъэ нахьыбэ шӀыгъэныр мэхъанэшхо зилэ лъэныкӀохэм ащышӀэу къагъэнэфэгъ.

Зэхэсыгъом хэлэжъагъэхэм зэкӀэми зӀдырагъаштэу къа-луагъэр зы — непэ мы тхьамыклагъом пэуцужыгъэным пае общественностым сакъыныгъэ, зыкӀыныгъэ нахъ къызыхыгъэфэн фае. Республикэм игъэ-цӀкӀэкӀо ыкӀи иправэухъумэкӀо органхэр, цыфхэр зӀгъусэхэу къатэфэрэр агъэцӀкӀэмэ мы гумэкӀыгъом тыпӀэшлукӀон зӀртлӀэкӀыштым щӀч хэлъӀ.

Республикэм ипашӀэ зӀфӀхы-сыжъхэр къышӀыз зэхэсыгъом унашъоу щаштагъэхэр агъэ-цӀкӀэным ыкӀи ащкӀэ пшъэдэ-кӀыж зыхьыхэрэм пшъэрылъэу апашъхъэ итхэр зӀшӀуахынхэм аналэ тырагъэтынэу къафигъэпытагъ.

ТХЪАРКЪОХЪО
Адам.

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашъу

2010-рэ илъэсым ия IV-рэ квартал урыпсэунымкӀэ анахъ ахъщэ макӀэм игъэнэфэн ехьылагъ

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм урыпсэунымкӀэ анахъ ахъщэ макӀэр щыгъэнэфэгъэным ехьылагъ» зыфилорэм тегъэпсыхъагъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашъо ешӀы:

1. 2010-рэ илъэсым ия IV-рэ квартал урыпсэунымкӀэ анахъ ахъщэ макӀэр мыщ фӀэдызынэу гъэнэфэгъэнэу:

- 1) нӀбгырэ телъыгъэу — сомэ 4914-рэ;
- 2) Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр социальнэ-демографии куп шъхьалэхэмкӀэ зтеутыгъэхэу:
 - а) Иоф зышӀэхэрэм — сомэ 5245-рэ;
 - б) пенсионерхэм — сомэ 4110-рэ;
 - в) кӀэлэцӀкӀыкӀухэм — сомэ 4919-рэ.

2. Официальнэу къызыхауырэм ыуж мѐфи 10 зытешӀэкӀэ, мы унашъом кӀуачӀэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу
КЪУМПЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
щылэ мазэм и 21-рэ, 2011-рэ илъэс
N 9

Адыгеим и Президент афӀтхъаусыхэ

Адыгэ Республикэм и Президентэу Тхьаклушынэ Аслъан Москва имэрэу Сергей Собянинымрэ Москвскэ хэкум игубернаторэу Борис Громовымрэ тхъаусыхэ телеграммэхэр афигъэхьыгъэх.

«Зэрэхэгъэгоу чӀэнэгъэшхо ышӀыгъ. Цыфхэр зэрэхэкӀодагъэр лъэшэу тыгу къеуагъ. Ащ фӀэдэ бӀздӀжӀагъэр зыкӀи къебгъэкӀун плӀэкӀышӀтӀ», — къыщӀо тхъаусыхэ тхылъым республикэм ипашӀэ.

«Мамыр цыфхэм ящӀӀэныгъэ зыдзыхыгъэ террористическэ акт зэрэзэрэхъагъэм джыри зӀ нафӀ къешӀы терроризмэмрэ экстремизмэмрэ пхъашӀэу тапэуцужынын зэрэфар», — щыхыгъэунэфыкӀыгъ телеграммэм Адыгеим и Президент.

Тхьаклушынэ Аслъан Москварэ Москвскэ хэкум ипашӀэхэмрэ афигъэхьыгъэ телеграммэм къыщӀо тхьамыклагъом къыздихыгъэхэм ядэгъэзыжынкӀэ пытагъэ къызыхагъэфэнэу ыкӀи зидунай зыхъожыгъэхэм ягупсэхэмрэ ялахьылхэмрэ афӀтхъаусыхэ.

Адыгэ Республикэм и Президент инпресс-кӀулыкӀу

Гимназиу N 22-р къахэщыгъ

Щылэ мазэм и 21-м ыкIи и 23-м кIэлэеджакIохэм информатикэмкIэ республикэ олимпиадэ Адыгэ къэралыгъо университетым щырагъ. Апшэрэ еджаплэм информационнэ технологиехэмкIэ икафедрэ ипашэу Алым Марат олимпиадэм икIэхуэу зэфэхьысыжьыгъэхэм тащигъэгъозагъ.

Ащ къызэриуагъэмкIэ, Мыекъяупэ ыкIи республикэм ирайонхэм ягурыт еджаплэхэм якIэлэеджакIохэр ащ хэлэжыагъэх. Адрэ илгъэхэм афэмьдэу мыгъэрэ олимпиадэр гъэшIэгъонэу, джырэ шапхэхэм адиштэу гъэпсыгъагъэ, едзыгъуиплIыкIэ зэнэкьокъугъэх.

Я 11-рэ классхэмкIэ теклонигъэр Дмитрий Болтневым, я 9-рэ классхэмкIэ Алина Денисовам къыдахыгъ. НэбгыритIури Мыекъяупэ гимназиу N 22-м щеджэх. РайонхэмкIэ анахэ шIэныгъэ дэгъу къэзыгъэлэгъуагъэхэм Джаджэр ащыщ. Евгений Бутусовыр ащ къыкIыгъ. Ящэнэрэ чIыплэм республикэ гимназиер, Мыекъяупэ ыкIи Шэуджэн районхэр щытых.

Олимпиадэм нахэ шIэныгъэ куу къыщызыгъэлэгъуагъэхэр гимназиу N 22-м икIэлэеджакIохэр ары. Илгъэс къэс олимпиадэм хэлэжыэр нэбгырэ пчъагъэр нахыбэ хуэ зэрэшIоигъэр Алым Марат къыхигъэщыгъ.

ИШЪЫНЭ Сусан.

КЪЭБАРЫКIЭХЭР

Зэнэкьокъоу «Хэгъэгъу»

Джа цIэр зиIэ республикэ зэнэкьокъоу кIэлэеджакIохэм яушэтын-краевед IофшIагъэхэм афэгъэхьыгъэр щылэ мазэм и 18-м къыщегъэжьагъэу и 26-м нэс Мыекъяупэ щэкIо. АР-м туризмэмкIэ ыкIи зеклонымкIэ икIэлэцIыкIу ныбжьыкIэ Гупчэ ащ кIэшакIо фэхъугъ.

Республикэ программэу «ЗишIэ шIэгъошIухэр» зыфиIорэм къызэрэдилъытэрэм тетэу зэнэкьокъур зэхашагъ. КIэлэеджакIохэм зеклонымкIэ зэрэхьэрэ ушэтынхэр нахыбэ шIыгъэнхэр, лъыхъон Iофэу зэхашэхэрэр гъэлэгъыгъэнхэр зэнэкьокъум ипшIэрылгъэ шхьагъэх.

Мыщ хэлэжыагъэ илгъэс 14 — 18 зыныбжь ныбжьыкIэхуэ Адыгеим изекIо-краеведческэ объединениехэм ахэтхэр. Краеведческэ ушэтынхэр зикIэсэ кIэлэеджакIохэр яшIэныгъэкIэ зэхъожьынхэмкIэ Iофтхьабзэм ишIуагъэ къэкIошт.

(Тикорр.).

П. А. Кидановым фэгъэгъугъэным фэгъэхьыгъэ тхыль

Адыгэ Республикэм и Президентэу А.К. ТхьакIушынэм итхыльэу Урысые Федерацием и Уголовнэ кодекс ия 337-рэ статья ия 3-рэ Iахъ, ия 69-рэ статья ия 2-рэ Iахъ адиштэу илгъэси 2-кIэ колоние-псэупIэм дэсынэу 2010-рэ илгъэсым жьоныгъуакIэм и 28-м Мыекъяупэ дзэ гарнизон судым хьапс зытырилгъэхъгъэ, 1987-рэ илгъэсым къэхъугъэ Киданов Петр Александр ыкIом фэгъэгъугъэнэу игъоу зыщилгъэурэр Урысые Федерацием и Президентэу Д.А. Медведевым фиgъэхьыгъ.

Адыгэ Республикэм и Президент ащ фэдэ унашгъо ыштэнымкIэ лъапсэ фэхъугъэх П.А. Кидановым ыпкIэ пщыныжь зэрэтемылгъыгъэр, зэрэныбжьыкIэр, иск зэрымIэр, бздэжшIагъэ зэрэзрихьагъэмкIэ зэрэкIэгъожьыгъэр, пщыныжь зыщыхьырэ чIыплэм дэгъоу зыкызырэгъиgъэлэгъуагъэр, пщыныжь зыщыхьырэ учреждением иадминистрациер пщыныжь зытелгъэхэм афэгъэгъугъэнымкIэ Адыгэ Республикэм и Президент дэжэ шьыгъэхъгъэ комиссиерэ ащ фэгъэгъугъэным къызэрэдырагъаштэрэр.

Рифыжьэгъэ машинэмкIэ чыжьэу чъагъэп

Адыгэ Республикэм хэгъэгъу кIоцI IофхэмкIэ и Министертвэ изэфэхьысыжьхэм къызэрагъэлэгъуагъэмкIэ, щылэ мазэм и 17 — 23-хэм республикэм бздэжшIэгъи 126-рэ щызэрахьагъ. Ахэр: хъункIэн Iофэу 6, экономикэ бздэжшIагъэу 15, тыгъон Iофэу 32-рэ, бзылгъыгъэм ебэныгъэхуэ хъугъэ-шIэгъи 2, наркотикхэр хэбзэнчъэу агъэзекIуагъэу бздэжшIэгъи 2, нэмыкIхэри.

Зиунапчъэ емыгъэтыгъэгъэ бзылгъыгъэу поселкэу Яблоневскэм щыпсэурэм иунэ пчы-хъэм сыхъатыр 9-м хъункIа-кIохэр ибэнагъэх. Зынэгухэр ихьогъэ хульфыгъэхэм бзылгъыгъэр агъэщынэзэ, осэшIу зиIэ мылыкоу унэм илгъэр къырагъэштэнэу рагъэзыгъ. А уахътэм милицием ипатруль икIулыкъушIэхэр блэкIыхъэ куо-хъаур зэхати, унэм ихьагъэх. Зы нэбгырэр псынIкIэу къаубы-

тыгъ, адрэм зигъэбылгъыжьын ылгъэкIыгъэми, а мэфэ дэдэм гъучI хьагъэм дагъэтысхьагъ. БздэжашIэхэр Краснодар краим щыщых. Хъугъэ-шIагъэмкIэ уголовнэ Iоф къызэIуахыгъ, яфэшIошэ пшъэдэкIыжьыр арагъэхьышт.

МВД-м и УБЭП икIулыкъушIэхэм зэрэхьэгъэ Iофтхьабзэхэм яшIуагъэкIэ зэлыашIэрэ фирмэу мобилнэ телефонэу «Нокиа» зыфиIорэр къыдзэ-

гъэкIырэм итоварнэ тамыгъэ нэпцIэу зыгъэфедэгъэ хульфыгъэр къыхагъэщыгъ. Мыекъяупэ иурамэу Жуковскэм тет тучан-салоным «Нокиа» зытетхъгъэ телефон 30 къычIагъотагъ, ау ахэм акIоцIылгъэ пкъыгъохэр пыутхуэ ыкIи нэпцIыхуэу къычIэкIыгъ. ЩэпIэ чIыплэр зиеу къутырэу Гавердовскэм щыпсэурэм уголовнэ пшъэдэкIыжь рагъэхьышт.

Чэщым, щылэ мазэм и 6 — 7-м Мыекъяупэ автомобиль щырафыжьагъ. Урамэу Заводскоим щыпсэурэ бзылгъыгъэу илгъэс 30 зыныбжьым имаши-нэу ВАЗ-2115-р иунэ пчъэлупэ къылуиыгъэнагъ. Пчэдыжьым ар зэрэлуыгъыжьыр къылыгъэгъугъ. А чIыплэм следственнэ-оперативнэ купым икIулыкъушIэу къэкIуагъэхэм зэрэхьэгъэ Iофтхьабзэхэм яшIуагъэкIэ, «Жигулири» езыфыжьагъэри къагъотыгъэх. Ар илгъэс 26-рэ зыныбжьэу, ыпкIи хьапсым чIэсыгъэу станицэу Джаджэ щыпсэурэ кIалэу къычIэкIыгъ.

ТхьамыкIэгъошхо къыщыхъугъ

Щылэ мазэм и 24-м Москва иаэропортэу Домодедовым тхьамыкIагъоу къыщыхъугъэм икIэбар цIыфхэм агу ыгъэтхытхыгъ, непэрэ дунаим цIыфпсэм уасэ зэрэщыримылэр джыри зэ къэлэгъуагъ.

Адыгэхэм «тыдэ укIыкIи, лажь» алоштыгъ тхьамыкIагъо горэ къызыахуэлэкIэ. Джы лажьэр тыди къыкIын ылгъэкIынэу хъугъэ. Охътабэ темышIэу зы тхьамыкIагъом адрэр къыкIэлгъэкIо. Ащ гур егъэузы, неушIрэ мафэм уицыхъэ темылгъыжьы уешIы.

Самолетэу къэбыбырэм къыкIыхэрэм защыпэгъокIыхэрэ залым къыщыогъэ пкъыгъом нэбгырэ 35-мэ апсэ Iуихыгъ, нэбгырэ 51-рэ сымэджэщхэм ачIэлгъ, ахэм ащыщэу 35-р сымэджэ хьылгъэх, нэбгыри 100-мэ медицинэ IэпыIэгъу афэхъухи атIупщыжьыгъэх.

Лажьэ зымыIэ цIыфхэр зэрэхэкIодагъэхэр, уIэгъэ хьылгъэхэр атешагъэ зэрэхъугъэхэр гухэкIышху.

ШыпкIэ, къэралыгъо пашэхэм псынIкIэу а Iофым зыфагъэзагъ, унашгъохэр ашIыгъэх, ищыкIэгъэ кIуачIэхэр фагъэзагъэх, ау тхьамыкIагъор къэхъугъах, цIыфхэр хэкIодэгъахэх.

Хэтрэ цIыфи къэралыгъоу зэрысым къызэриухъумэщтым ицыхъэ телгъын фае. Джащыгъум ар гупсэфэу псэушт, рэхъатэу зыфэгъэгъэгъэ Iофыр ышIэшт. Ау непэ Iофыр ащ тетэп. Тэ тикъэралыгъо изакъоп, зэрэдунаеуи ащ фэд. Зы тхьамыкIагъом икIэбар телеэкраным икIыгъо имыфзэ адрэр къетаджэ. Мэхъанэшхо зиIэ чIыплэу, лъэшэу къэбгъэгъунэн фэе аэропортым изалэу къэбыбыгъэхэм защыпэгъокIыхэрэм амыуплгъэкIухуэ цIыфхэр рагъахъэх. Адэ сыда непэ шIэгъэн фаер? Илгъэс заулэ хъугъэу зэрэдунаеу ащ егупшысэ, ау хэкIыплэ къыгъотырэп.

ГъэшIэгъонымр мы хъугъэ-шIагъэм ыуж бэ темышIэу, джыри видеокамерэхэр амыуплгъэкIухъэзэ, телевизорым къеты бздэжашIэр итеплгъэкIэ къуапцIэу, араб (быслымэн) теплгъэ зэриIэр. Ащ мыславян лъэпкъхуэ тыхэгъэгъу исхэм ямызакъоу дунаим щыпсэухэрэми агу хегъэкIы...

Сыдэу щытми, дунаим рэхъатыгъо телгъэп, зы тхьамыкIагъом адрэ тхьамыкIагъор къыкIэлгъэкIо.

СИХЪУ Гоцнагъу.

ЕкIолIэкIэ тэрэз къыфагъотыгъ

ООО-у «Точрадиомаш» зыфиIорэм Росрезервным и Къыблэ чIыплэ ГъэIорышIаплэ ритьыжьынуу чIыфэу сомэ мин 350-м ехъу телгъыгъ. Ащ изэхэфын фэгъэгъэгъагъ суд приставхэм ямежрайон отдел. КъулыкIушIэхэм япшIэрылгъхэр зэрэ-кIыным къыхэкIыкIэ суд приставхэм я Федеральнэ къулыкIу ирегиональнэ къутамэ Iофым екIолIэкIэ тэрэз къыфигъотын ыкIи хэкIыплэу щыIэхэм яусэн фэгъэгъэ.

Урысые Федерацием изаконодательствэ диштэу чIыфэ зытелгъэ организацием мылыкоу IэкIэлгъыр аукционным къырагъэуцагъ. Ау унэхэм язытэт зэрэдэм, шапхэхэм зэрадимыштэхэрэм къахэкIыкIэ зымы ыщэфыгъэхэп.

Илгъэсрэ ныкIорэм къыкIоцI суд приставхэм якъулыкIушIэхэр мы Iофым изэхэфын ыуж итыгъэх, чIыфэ зытелгъэ пашэхэм пчъагъэрэ заIуагъэкIагъ. А уахътэм къыкIоцI организациер зыIэ илгъхэри зэблахъугъэх. Нэужым агъэ-нэ-фэгъэ пашэхэм суд приставхэм, мафэ къэс пIоми ухэмы-укъонэу, Iоф адашIагъ, хэкIыплэи къагъотыгъ. Щылэ мазэм и 20-м организацием ипашэ суд приставхэм адэжэ къэкIуагъ ыкIи акционерхэм яахъщэ ишIуагъэкIэ чIыфэу ателгъыгъэм шыщэу сомэ мин 350-рэ къытыжьыгъ, къэнэжьыгъэр зи ары-хэп.

Суд приставхэм ямежрайон отдел ипашэ къызэ-риуагъэмкIэ, мы Iофым изэхэфын екIолIэкIэ тэрэз суд приставхэм къызэрэфагъотыгъэм ишIуагъэкIэ чIыфэр пщыны-жьыгъэ хъугъэ.

УпчIэ горэхэр шъуиIэмэ е къулыкIушIэхэм язекIуакIэ шъуимыгъэразэу къыхэкIымэ, суд приставхэм я Федеральнэ къулыкIу икIутамэу Адыгэ Республикэм щыIэм «ицыхъэшIэгъу» телефон шъукытеон зэрэшIульгъыштыр шъугу къэтэгъэкIыжьы. Ащ иномерыр (8772) 57-14-52-рэ.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

«Адыгэ макъэм» иIофышIэщыгъэу Виятик Валентина Иосиф ыпхум ишхъэгъусэ зэрэщымыIэжьыр лъэшэу гухэкI ащыхъоу редакцием иIофышIэхэр фэтхъаусыхэх.

ТИГУМЭКИХЭР

Наркотикхэр хэбзэнчэу гээ-
зеклогэнхэм, ашкIэ мылгы
шыгэным пылгхэм сыд фэдэ-
рэ амали кыызфагэфеде. Ахэм
афэдэ бээджашилэхэм джы кьау-
гупшысыг, тэ тикIалэхэм бэ-
шлагэу ар кьалыIэсыг, тутын
ешьохэрэр IугьомкIэ е мэу кьа-
пихырэмкIэ кьамышилэхэм пае
«Насвай» зыцIэу тутыным ычIы-
пIэIэ агэфеде, тутынэшхо-
ныр чIэудзыжынымыкIэ ама-
лышIоу кьагэзIагэу ашIо-
гьор. Ар спортсменхэм «ятуты-
нэуи» алгытэ. Ау «Насвай»
тутыным ычIыпIэ ибгэзIагэу

Кьыхэгэшыгыгэн фае мыр
тутын кьызэрыкIом зэрэфэмы-
дэм, никотин бэу зэрэхэлтым
ыкIи лым ар нахьыбэу зэрэха-
хэрэм кьахэкIыкIэ цыфыр аш
псынкIэу зэресэрэр. Специа-
листхэм ренэу кьыкIагэзIагэу
зихэгогэу кIэлэцIыкIагэу ар
щынэгэу дэдэу зэрэщыгьор, сыда
Iомэ тутыным нэмыкIэу аш хэ-
хэ нэмыкI наркотическэ веще-
ствохэри. Ар зыгэфеде, аш
пыщэгэу кIэлэцIыкIагэу япIорэр
псынкIэу кьагурылон, «кьауы-
тын» алэкIырэп, ашыгIушэрэр
нахьыбэу, яшэн зыпкэ имытэу,

ныгэу сыд пае ор-орэу зэрар
епхыжыны фая?!

Мы Iофым епхыгэу гумэкIы-
гэу зэралтэ унагэохэм арыс на-
хьыжыхэм язэхэшIыкIи мэхьа-
нэшхо иI. Психологхэм кьызэ-
рэхагэшырэмкIэ, «Насвай»
пыщэгэу, аш «епхыгэу» хьугэ
кIэлэцIыкIагэу игупсэхэм зэрэщы-
кIагэу, шIу зэралтэгьурэр на-
хьыбэрэ зэхырагэшилэн, анаIэ
нахь тырагэтын фае нахь, аш
уфэгубжыкIэ, уепхэшIыкIагэу
ишIуагэу кьэкIагэу макIэ. Спе-
циалистхэм зэралтэгьурэр
спортм, сурэтшIыным, туриз-
мэ нахь фэпшэнхэ плэкIымэ,
псауныгэр зтэбгэуцожыныр
нахь IэшIагэу хьушт.

Льэхэанэу тызыщыпсэурэм
бэ шIоу, дэу дунаим кьыше-
кIагэу. Ахэм тикIэлэцIы-
кIагэу ашыгIушэрэмхэм Iэ-
шIагэу дэдэу щытэп, ау ар уна-
гэу, кьэралыгэу япшэгэ-
рылгэу шьхьаIэу щытын фае.
Мары мы материалыр дгэзIа-
зыры зэхэм, «Насвай» зыфэ-
дэр, аш зэрарэу кьыхьырэ
зэдгэшилэнхэм пае Интернетым
тыщылыгэу. Аш кьытхы-
гэу информаций кьызэрэщи-
IорэмкIэ, мы «тутыныр» Урысы-
ем жьугэу илгэу хьугэу, кьалэ
пэпчэ ибээдгэшилэнхэм ашIагэу.
Анахь дгэшилэгэуагэу мыщ
фэдиз зэрар цыфым ипсауныгэу
езыхын зыльэкIырэ, зихэхьо-

«НАСВАИР»,

аш

КЪЫЗЫДИХЬЫРЭР

щытэп, сыда Iомэ тутыным
нахь мылгэшмэ, нахь макIэп
цыфым ипсауныгэу аш зэрарэу
рихьэр.

Специалистхэм кьызэраIо-
рэмкIэ, «Насвай» анахь ком-
понент шьхьаIэу хэлхэр туты-
нымрэ щелочымрэ. Аш игэ-
хьазырынкIэ тутыным (сигаре-
тэм) имызакьоу, Гупчэ Азием
кьыщыкIырэ махоркэ лэпкэу
«нас» зыфалорэри кьызыфагэ-
федэ. Мыщ хэлгых еIлани леным
е аш фэдэ кьэкIырэ уцхэм яжэ,
махушэ е чэт цуй мыжыфэ
зэхгэжыгэу. Мыхэр зэкIэ
зызэхэхэжэ, жэкIагэу кис-
лотнагэу иIэр зэхьокIы ыкIи
никотинэу лым хахьэрэр на-
хьыбэ мэхьу. ЕIлани ар бээгу
чIэгым е IушIлэрэ цэпкым-
рэ азыфагу зэрдалхьэрэм кьы-
хэкIэу, чIыпIэу ар зыдэщыгьор
щелочым эсты. Ар шынагэу зэ-
рэщыгьор кьызыушыгэуэрэм
ащыч Iупсым ымыгэуцIыныр
IушIлэм нэбгэсы зэрэмыху-
щыгьор, псыщэрэбхэр аш фэхьунхэ
ыльэкIыштыш. Ар бэщжыге
фэдэ, е хьурэ цыкIоу, е поро-
шокэу мэхьу. Сыд фэдэу щыт-
ми, жэм ар дэлыфэ (такви-
ки 3 — 15-м кьыкIагэу) Iупсыр
ебгэу хьуштэп. Джащ фэ-
дизэу а «Насвай» шынагэу,
псауныгэм зэрар рехы.

Онкологхэм зрагэуэнэфы-
гэмкIэ, бээгу, IушIлэхэм, жэ-
кIагэу инэмыкI органхэм
адэбз уз яIэу специалистхэр
зIэзэхэу хьугэу япроцент
80-м «Насвай» агэфедещыгьор.

Аш нэмыкIэу, мыщ игэхьа-
зырынкIэ былым цуир зрагэ-
федэрэм кьыхэкIэу, зэпахьрэ уз
зэфэхьафхэр, вируснэ гепа-
титым нэсыжэу, аш хэпхыным
ишынагэу щыI.

«Насвай» бэрэ зыгэфеде-
рэм янэгьуи ягэхэр фэхьунхэ
ыльэкIыштыш, щелочэу аш хэлгыр
бэш.

гьошагэу фэдэхэу хьухэу
врачхэм кьыхагэшы. Ахэм зэ-
кIэми кьахэкIагэу кIэлэцIы-
кIагэу япсихикэ зэхьокIыныр,
япсауныгэу епхыгэу гумэкIы-
гэу кьэтэджыныр.

Зыгорэ кьызыдигэхьуным
лээшэу фаеи сыдигэуи шIыкIэ
кьыгэотыштыш. Тутынэшхоныр
чIэудзыжы пшIонгэу, аш зэр-
ар кьызэрихьырэ кьыбуры-
Iуагэу щытмэ, сыд пае нахь
дэижьыр уушэтыным уыхьан
фая?! Непэ медицинэм бэ кьы-
дэхьугэу. Аптекхэм джы ащыб-
гэотыштыш уипсауныгэу зэрар
римыхэу тутыныр пщызыгэу-
пшэн зыльэкIыштыш препарат пча-
гэу, врачым аш пае рецепт кьы-
уитыныри имыщыкIагэу. Ау
ащ фэдэ лэбэжэу пшIыным, нэ-
мыкI наркотикхэм афэдэу
«Насвай» чIэудзыжыным пае
щIагэу, кIуачIи, зэхэшIыкIи
ищыкIагэу. Ор-орэу ар пшIэн
умыльэкIырэ, кIуачIэ кьызы-
хэмыгэотэжырэ, наркологым
зыфэбгэзэмэ нахьышIу, ар Iэ-
пыIэгэу кьыпфэхьуштыш. Уипсау-

гьухэр псынкIэу зыпыщэгэу
хьурэ щэнауты кьэралыгэу зэ-
фэхьафхэм шьхьафитэу, ха-
бэр щыгэуагэу тутын продук-
циер гээзеклогэным ифитыны-
гэу зIэ цыфхэм кьазэрэраш-
ырэ, кьазэрэрашэфьырэ ары.
2004-рэ илгэс закьом кьыкIагэу
ащ фэдэ «тутыныр» Урысыем
кьырашагэу тонн 67-рэ фэдиз
мэхьу, доллар мин 16,5-рэ аш
лэатыгэу. ЗэрэхьурэмкIэ, ыпкIэ
ттызэ тыныбжыкIагэу эскьат
тэшIыш. Сыд пае аш фэдэ про-
дукции шынагэу кьэралыгэу
шьхьафитэу кьырашэн фая?! Ар
зыпашэн фимыгьор Туркмение
закьор ары. Аш ипрезидент
2008-рэ илгэсым унашэу кьы-
дигэхьыгэу «Насвай» а кьэра-
лыгэуи пшIыны, щашэни,
кьырашэни фимыгьор. Сыд пае
адэ ар тэ тиеджаIэхэм ачIэлгэ,
бээдгэшилэнхэм ателгэ? Икьун-
ба шьэфэу кьырахьэрэр, кьыра-
шэрэр?! УпчIэу кьэуцурэр бэ,
дэуапыр кьэгоотыгэу.

ЖАКIЭМЫКIО Аминэ.

КЪЭХЬУХЭРЭМ

Адыгэкьалэ ЗАГС-м
иотделэу дэтым ипашэу
Бэгэ Светэрэ аш игьусэ
Джамырзэ Маринэрэ
IофшIлэнхэр дэгэу зэ-
хашэх. Тэри илгэс
кьэсми зытIо-зыщэ
ахэм тьуалIэ, кьытфэ-
чэфхэуи кьытпэгэу-
кIыш, тиупчIэхэм яджэуапхэри
тагэрагэу кьаратыжы. Джьыри
мары бэмышIэу ЗАГС-м ипе-
циалистэу Джамырзэ Маринэ
гушыIэгэу тызыфэхьом сабыеу
кьэхьурэм япчягэу кьызэрэ-
хэхьорэм, ахэм цIэу афаусы-
хэрэр зыфэдэхэм афэгэхьыгэу
кьэбар кIэкI гэгэшIэгонхэр
кьытIэкIыгэхьагэу.

Адыгэкьалэ 2010-рэ илгэ-
сым сабый 272-рэ кьыщы-
хьугэу. Ар ыпэрэ илгэсым елгы-
тыгэмэ, нэбгырэ 45-кIэ на-
хьыб. Мы илгэсым кьыхьэгэу-
кIэми Iофхэр дэгэу ежыагэу.
2011-рэ илгэсым иапэрэ мэ-
фипшI кьалэм кьыхьыгэуэр
псэупIэхэм сабый 12 кьадэ-
хьухьагэу. ЕIлани мэфипшI
зытешIэм а пчягэуэр нэбгырэ
24-рэ хьугэу. Арыш, мэфипшI
тешIэ кьэс сабый 12 кьэхьун
зыхьукIэ, тызэхьэгэу илгэсым
иапэрэ щылэ мазэ кьалэм нэ-
бгырэ 36-рэ кьыхьон зэри-
лэкIыштыр кьэлгытэгэуап.

ИлгэсыкIэм иапэрэ мэфэ
20-м кьалэм иунэгьуишмэ зэ-
кьэхьугэу сабый тIурытIу
кьащыфэхьугэу. Мамый зэ-
хьэхьэгэу Аскэррэ Мирэ-
рэ шьэожьытIоу кьафэхьугэу-
гэу Рустам, Расул афау-
сыг. Батмэн Заурьырэ Ольгэ-
рэ пшэшэжыгеу Беатэрэ
шьэожьыгеу Вячеславрэ кьа-
фэхьугэу. Хьэкомэ Аскэррэ Зу-
рыетрэ кьафэхьугэу сабыхэм
Рузанэрэ РустамрэкIэ яджа-
гэу.

2011-рэ илгэсым иапэрэ чэщ
кьалэм щыщэу апэрэ сабыр

кьыфэхьугэу Тхьэр-
кьохэу зэшхьэгэу
ныбжыкIэхэу Руслан-
рэ Симэрэ. Ахэр япэ-
рэ сабый зэрэджагэу-
хэр Илдар. Хабзэу зэ-
рахэлтым тетэу кьалэм
имэр иапэрэ гуадзэу
Джамырзэ Гошнагэу,
бзыльфыгэу якьэлэ
совет итхьаматэу Хьа-
хьукьо Мирэ, ЗАГС-м иIофы-
шIэу Джамырзэ Маринэ апэ-
рэ сабыр кьыфэхьугэу
зэшхьэгэу адэжэу шы-
Iагэу, унэгэу еггэжыгэу
тапэкIэ шIоу щыIэр кьыдэхьунэу,
Илдар цыкIагэу лэпкьыр
зэрыгушхорэ лы бэлахьэ хьу-
нэу зэшхьэгэу афэлгэ-
Iуагэу, шIухьафтыгэу афа-
шыгэу, ясабый кьызыхьу-
гэу кьэзыушыгэу тхы-
лыр аратыгэу.

Джащ фэдэу щылэ мазэм и
4-м пшэшэжыгеу кьыфэ-
хьугэу Ерэджыбэкьохэу Ру-
стамрэ Нурыетрэ адэжы ад-
министрацием илгыкIагэу еблэ-
гэу. Ахэм ясабый зэрэджа-
гэу Анжелика. Ар пшэ-
шэжыгеу Iушэу, насыпшIоу,
еджэгэу хьунэу кьалэм
имэр игуадзэу Джамырзэ Гош-
нагэу фэлгэуагэу, кьызыхьу-
гэу кьэзыушыгэу тхылы-
ри, шIухьафтыгэу зэшхьэ-
гэу аритыгэу.

— Кьэхьугэу сабыхэм
афаусыгэу цIэхэми бгэгэу-
гэу кьахэкIыш, — еIо
Джамырзэ Маринэ. — Тинепэ-
рэ щыIагэу диштэу афаусыгэу
цIэхэм ашыщыш шьэожьыгэу
Ислэм, Тимур, пшэшэ-
жыгэу Динара, Алина алоу
зэряджагэу. МакIэу узы-
IуIэрэ цIэхэри афаусыгэу
шьэожьыгэу Мухьамад, Им-
ран, Инал, пшэшэжыгэу
Синита, Яслина, Арифа.

НЭХЭ Рэмзан.

Хэта зышIэрэр? Хэта зыльэгьугэу?

Республикэу Беларусь и
МВД кьалэу ГроднэкIэ и УВД
зыдэхьугэу амышIэу кIодыгэу
Климушко Екатерина Николаи
ыпхьом, Гродненскэ хэкумкIэ
кьалэу Мосты 1990-рэ илгэ-
сым гэгэхапэм и 27-м кьыщы-
хьугэу, Мостовской районым-
кIэ кьуаджэу Тумаши щыпсэу-
щыгэу лэхьу. 2004-рэ илгэ-
сым Iоныгэу и 19-м Екате-
ринэ иунэу кьызыбгынэгэу нэуж
кьыгэзэжыгэу ыкIи джы
кьызынэсыгэу зыдэщыIэр
ашIэрэп. Урысые Федерацием
икьыблэ чIыпIэхэм ашыщ го-
рэм ар щыIэу, ышхьэ ымы-
лытэгэу, хьэкIо-бгэуагэу
урамым тетэу кьэбархэр кьа-
IэкIагэу.

Е.Н. Климушко итеплэкIэ
илгэс 18 ептыштыш, сантиметри
164-рэ илгэагэу, оды, ынэгэу
кIыфы, фэIуIыкIагэу, шьхьа-
цыф гэгэгэу мытIыргэу тель,
молние зыхэлэ шьэо кIэко
шхьомчышэу, гьуапэ зыпы-
мыт, пшэм кьыкIагэу коф-
тэу кусэ фьжырэ пльыжырэ
зэрыкIагэу, мэрчэпышэу
гьончэдэ, шьэо цокьэ шIуцIэу
лэдэкьэ шьуамбгэу зIлэр
щыгэу. Кьызэрэхьугэу

кьэзыушыгэу тхылыгэу
N III-ДР 264007-р зIлэу Мо-
стовской районым и ЗАГС
иотдел 1991-рэ илгэсым мэ-
лыльфэгэу и 3-м кьыриты-
гэу, кьызэрэхьугэу кьэзыу-
шыгэу тхылыгэу N III-ДР
283628-р зIлэу Мостовской
районым и ЗАГС иотдел 1992-
рэ илгэсым мэлыльфэгэу и
14-м кьыритыгэу ылыгынхэ
ыльэкIыштыш.

Бзыльфыгэу зигугэу кьэт-
шыгэу зыдэщыIэр зышIэхэ-
рэм тьялэу телефонэу 02-мкIэ
милицием иотделение благэу
теонхэу.

«Нэпэеплъэу»

(Рассказ)

— **ЩЫПЭХЭБА** кьэгъагъэхэр зикIэсэ хульфыгъэхэри. Сэри ахэм зыкIэ сащыш, — Долэт гушыIэгъу сишIы зэрэшIоигъор кыххэщы. — Шыпккэ сэ шIу слъэгъухэрэр шьоф кьэгъагъэхэр арых. — Зи слорэп, сыкьеуцаулIэ, унэ, щагу, урам кьэгъагъэхэр иных, дахх — уяплъ зэпытыгъэкIи уязэщытэп. Ау ахэм зы шъхьафитынчъагъэ, чэфынчъагъэ горэ къапихэу кысшIошIы.

Шьоф кьэгъагъэхэр ахэм афэдэхэп! Ахэр шъхьафитэу, жы кьабзэм кьызэрэщыкIыхэрэм паекIэ гушIогъо-насыпыгъэр, кьэбзагъэр кьыздахырэм фэд. Мэ IэшIоу къапихэрэр зыхэкIокIэн шыIэп.

Зы мафэ горэм сикIэлэгъу Iэпэрытххэр зэзгъэзафэхэзэ зы шьоф кьэгъагъэ къадэзгъотагъ. ОшIа, зэ шъхьакIэ сигъэгъушIуагъ, етIанэ гукъэкIыжэ чэфынчъагъэр кысситыгъ.

А гукъэкIыжхэр гум дэмызагъэу кысшIудэкIых...

КIэлэгъур сыдигъуи тхьагъо, гумэкIыбэ иIэп. Тэри зэлэгъу кIалэхэм зэкIэми илътэс 18-м титыгъ, шIулъэгъу дахэм тыдихыхыштыгъ. Анахъэу зэкIэми тынаIэ зытетидзэщтыгъэр пшъэшъэ хьакIэ горэ тлэгъумэ ары. ТшIэрэп зэрэхъуштыгъэр, ау ар зэкIэми анахъ дахэу, анахъ гохъэу кыттышхъуштыгъэ. Ащ фэдэм, зэрэхъу хабзэу, кIалэхэм зэкIэми а пшъашъэм ыуж тилъадэщтыгъэ. Тэ типшъашъэхэм гъэгусэгъашъо кызытырагъау апэ цыкIухэр дагъэзыещтыгъэх. Ау сыдэу зашIыгъэми, а пшъэшъэ хьакIэм тIэкIу зэрехъуапсэхэрэр къахэщыштыгъэ.

Пчэдыжэ горэм Мыекъяуапэ сыкыкIыжыгъэу тигъунэгъу бзылфыгъэ ныбжыкIэу Зурет игушыIэ макъэ сыкыгъэуштыгъ:

— Долэт, о очыиешъ ушылъ, мэфитIоу узыдэмысыгъэм хуэгъэри пшIэрэп, таджэ кьэкIогъэ пшъэшъэ хьакитIур урамын щызэтырахы.

— Дэгъу, зэтырарэх, сэ ащ зыкIи сигъэгумэкIырэн. Ар сэлIо шъхьае, сыгу кысIорэр нэмыкI, пшъэшъэитIур слъэгъуным сыкIэхъопсы.

— КIо ащыгъум сэ сэкIожы, узгъэгъушIон сшIошIыгъ, ау зэрэхъурэмкIэ, о ахэм ауж

уитынкIэ джыри укIэлаш. — Зурет щыпцIэу, мыгумэкIыхэу щэгум дэкIыжыгъ.

Зурет изекIокIэ-шыкIэхэр сэркIэ гурыIогъуаеу шытыгъ. КIалэзэ, илътэс пшIыкIуим ихъэгъэ кьодыеу, дакIуи, (ежэ зэриIорэр ахыгъэу ары) кыкIыжыгъ. Джы зегъэпхъужышъыс. Ау загъорэ ихъопсэгъо плъакIэ сыгу бгъэм кьыдэкIыным фэдэу ешIы. Арырэ сэрырэ тызэлэгъу пIоми хушът, кIо зы илътэскIэ сщэ нахы нахыжэ ныIэп. ТизэфыштыкIи гурыIогъошIон: загъорэ нэшхо дахэхэмкIэ гугъэ горэм сыфишъэу шъабэу кысэплъы, загъорэ дунаим сытыримылъагъорэм фэдэу зегъэпсы, аужыпккэм кысфыдыреплъэкIырэн. Ау, гъэшIэгъонба, школыр кысэзэуыхым «сыпфэгъушIо» ыIуи кьызэрэсэбзугъэр джыри IэшIу-IэшIоу сикIэлэгъу бгъапэ дэлъ, сIупшIэмэ ащыгъупшэрэн. Ащ фэдэу бзылфыгъэм ыIупшIэхэр хъопсэгъо-шъэбэ-IэшIухэми сшIагъэп.

Тыгъэр кьыдэкIуаеу ригъэжыагъ. МэфитIо дэхэкIаеу Iоф сшIагъэти, дэгъоу непэ сычъыгъ. ГуIэнкIэ сыкьэтэджыгъ, зыстхьакIи, шхэгъу тэрэзи симыфэу сянэ кыслъыджэзэ, щагум сыкьыдэкIыгъ. Сыгу илъыр зы: хэта сэлIо урам кIалэхэр зыгъэбырсырыгъэу Къэрсэхумэ адэжэ кьэкIогъэ пшъэшъэ хьакIэхэр?

Сишъэогъу Батырбий дэжэ сыIухьагъ, ау ар бэшIагъэу унэм икIыгъ. ЗыдэкIуагъэмкIэ ышыхъу цыкIу сызепчIым, гукъэо тIэкIу ипсалъэ хэлъэу кыIуагъ:

— Джа Къэрсэхумэ адэжэ кьэкIогъэ пшъэшъэ нэпIыймэ адэжэ нэфмышъым чъагъэ. МэфитIу хуэгъэу ахэм адэжэ Iут. СшIэрэп мы тикIалэхэр пшъэшъэ хьакIэ зальэгъукIэ зэрымыры зыкIэхъухэрэр. Апашъхъэ дышъэ иплъхьагъэми альэгъурэн, джэрзым ыуж итхэу къачыхъэ нахъ.

Сишъэогъу ышыхъу цыкIоу Мерэм я 10-рэ классым ихъагъ. Тэ тесэжыгъэшъ тлэгъу-

рэн нахъ, пшъэшъэ зэлъуж дах. Анахъэу мы аужырэ мазэхэм пшъэшъэпкыым хэпшIыкIэу иуцуагъ. Ынэ шIуцIэ дахэхэм зы шъэф горэхэр акIэлъ — кыюплъымэ гур кьыдэкIыным фэдэу ешIы.

Сэ ащ загъорэ сэмэркьэухэр дэсшIыхэу сыхэбзагъ, ау мы аужырэ илътэсым хуэгъэри сымышIэу ынэгъу занкIэу сыкIэплъэн симылъэкIы хуэгъэ — сышыукIытэ хуэгъэмэ сшIэрэп. Ежэми зызэрехъокIыгъ, псыгъо чынтIэ цыкIоу кьэзчыкыхъэщтыгъэм фэдэжэп, зиштагъ, зы гушIогъо шъэф горэ сыдигъуи зыдыIыгъ; идэхагъэрэ ипкыышIуагъэрэ зыдышIэжъэу зегъазэ — кIо пшъэшъэ шыпккэ хуэгъэ, ыIахъохэр дахъ.

Сыгупшысэзэ Къэрсэхумэ адэжэ сыкьэсыгъ. Музыка, щхы макъэхэр сад чIэгъым кычIэIу-кIых. Сишъэогъу Батырбий ымакъэ зэкIэми къахэщы:

— Люд, а Люд, сыушхъухыгъэмэ сшIэрэп, чэщи-мафи сыгу уилъ. КьызгурыIуагъ джы «шIулъэгъу» зыфалорэр.

— Батырбий, джыри о укIал шIулъэгъум урыгушыIэнкIэ. Ащ нахъ тэрэз тыгъоспчыхъэ кIэлэ лъэпэ-лъагъу тигъунэгъумэ адэжэ дэхъажыгъэр зыщыщыр кысапIомэ.

— Сишъэогъу Долэтэу кычIэкIын. Сыда, синэф, зыгорэкIэ ащ уналэ...

Мыщ дэжыкIэ сэ сыкыкьокIыгъ.

— Марыба, «зигугъу пшIырэр пчъэIушъхъэ тес» зэралоу Долэти кьэ-кIуагъ...

— Долэт, о узхэнырэр пшIагъот — пшъашъэмэ анахъ дахэмэ тахэс, о мэфитIу хуэгъэшъ цыф уилъэгъурэн. Нэлъасэ зафэшI, мыхэр тыхьа-кIэх, зэшитIум ябыных: — мыр — Ларис, адрэр — спсэ сIызыхыгъэр, Люд.

— Лъэшэу сигуапэ, сэ сцIэр Долэт.

— ШьошIа, пшъашъэхэр, Долэт усэхэр етхых, — зымы хэмыхъэу Батырбий кыIуагъ. — ЗыгорэкIэ «Адыгэ макъэм» джырэлъагъэ шъуджагъэмэ, Улэкъо Долэт иусэхэр итых.

— ЗэрэхъурэмкIэ, оры Улэкъо Долэтыр? — Ларисэ нэшIукIэ садэжэ кьэплъагъ. — Орыми сшIагъэп, сэ ош нахы нахыжэ горэу сшIошIыгъ, шIулъэгъур дахэу кьэбгъэлъэгъуагъ.

— Сэ силажэ, пIэнчъэу усэ Iофыр кьезгъэжыагъ, джы Долэт пчэгум итыштыр. Сэ егъаши тхэныр сикIэсагъэп, кьэлотэным нахъ сыпылгыгъ. Ары историческэм сызкIэкIуагъэри.

— КIалэхэр! Кофа, щыа, сыда нахъ шъузыфаер? — Зурет ымэкъэ чан гъэмэфэ пшъэрехьа-пIэм кычIэIу-кIыгъ.

— Лымы хушът, — Батырбий пшъашъэмэ янэкIаозэ кьэсэмэркьэу.

ЗэкIэри зэрэгъэщыххэзэ Iанэм екIоллагъэх...

Сыгу симыIэжэ джы хуэгъэ. Ларисэ сыгу хэпкIагъ. Ежэми инэплъэгъу сыригъэкIырэн.

Зы мафэ горэм мэзым тыкIонэу тетъубытагъ. ПшъэшъэитIури зыдэтщэщт. Мерэм цыкIури кьэклонэу фежыагъэти, Батырбий фидагъэп. Мерэм ыгу кьеуагъ, садэжыкIэ нэку-нэпсэу къаплъы, Iучыжыкыгъ. Шыпккэр плочтмэ, сыгу тIэкIу егъугъ, ау ышнахыжэ кымыгъаIомэ, сыд сэ ащ сиIофэу хэлъыр?

Гъэмэфэ мэзыр дэхагъэ. Чыгышъхъэ бырабэмэ ахэс бзымэ мэзыр къагъаджэщтыгъэ. Зы залэрэ мэзым тызыхэтуж, Лабэ инэпкэ тыкыIухьагъ. Уяплъ зэпытыгъэкIи уямызэщэу, псыорхэр зым зыр телъадэхэу, уцу ямыIэу, кьохьаплэмкIэ зэпымыоу мачъэх. ЧыжыкIэ адрэ нэпкэ лъагэм дэжэ, загъорэ пчэжыыхэм псышъхъэм шыджэгъухэу зыкыдадзые.

ЗыдгъэпекIынуу тыгу кьэкIыгъ. Зурет зымы емыжэу зитIэкIи псым зыхидзагъ.

— Пшъэшъэжыыхэр, мыр зэрэтхьагъор! — кьэджэ.

АдыритIум тIэкIу зыралъэшъухьагъ.

Тэ тIэкIу тыкIуати, метрэ 15 — 20 фэдизкIэ, псым зыхэтэйдзагъ. Тыкьаплъэмэ, пшъэшъэитIуи затIэки, рамыкупэу, псы гъунэм IутIыс-

хьагъэх, ятеплъэ идэхагъэ кIалэхэр кыгъэбырсырыгъэх. Зурет талъэныкыо кьэсыгъ. Бгым нэсэу псым хэуцуи, кьыддэгъушыIэу ригъэжыагъ:

— Долэт, Батырбий, шьолъэгъуба сипшъэшъэ хьакIэхэр зыфэдэхэр! Моу зэ гуфаплъэу шъуяплъы — Супер! АIанасын, сыкIалэу сыщытыгъэмэ, ащыщ сымышъэу зыхэзгъэныныгъэп.

Батырбий цыкIу-цыкIоу пшъэшъэитIум ясылэу фежыагъ. Людэ чыи, техъо дахэхэр кыхыи, абг кырашъэкIыгъ.

— Шъукыыхахъэба, пшъашъэхэр, псыр зэрэшIагъор шъушIэгъагъэмэ шъукыыхэкIыштыгъэп.

— Сэ есыкIэ сшIэрэп, — Ларисэ кыIуагъ.

— Ар Iофа шъыу, зы сыхьаткIэ дельфиным фэдэу уесэу ухэдгъэкIыжыынба. Моу Долэт тыкьеджэн, ары есыкIэ Iазэр.

— Долэт! УилъыIэгъу тищыкIагъ, Ларисэ есыкIэ зэригъэшIэн фае.

— УмыкIу, Долэт, сэ есыкIэ сэгъаши нахыишIу, инэплъэгъу кыкIырэр кьэшIэгъуаеу Зурет кысэплъызэ кыIуагъ.

— Ары шъхьае о есыкIэ ошIэба, Зурет?

— Хъау, ар макIэ, о сэгъашиIэмэ нахыишIоу сесышът.

— Ларисэ ышIахэрэп, о мыхъуми зыгорэ ошIэ, — сIуи сежыагъ.

СыкызызэплъэкIыжым, Зурет ынитIу нэпсыр къарылъэдагъэу слъэгъугъэ. Мы бзылфыгъэхэри, егъаши агу илъыр кьэпшIэнэу щыгъэп.

Ларисэ пэчIынатIэу сызэсылIэм зэ шъхьакIэ Iучыжыынэу фежыагъ, ау зы къарыу горэм кыгъэгъуцугъ.

ЗанкIэу сынэмэ къа-кIаплъэзэ, псым кыыхахъэу фежыагъ. Пшъэшъэпкэ ныбжыкIэ дахэм сынэхэр тесхын сымылъэкIызэ, Ларисэ садэжэ кыненэи къэуцугъ.

— Къакло, нахъ кьэ-кIуат, цыхъэ кысфэшIыкIи умышын!

— Ар кьэлэгъошIу, ау цыхъэ кыпфэсэшIымы, сэшынэ, — ыIуагъ.

Садэжэ кызынэсым щтэгъашъоу кьэIаби, сIэбл лъэныкыо пытэу кыуубытыгъ: — Сэщынэ, Долэт.

— Умышынэу псышъхъэм тегъуалъхъ, сэ ычIэгъкIэ укьэсыухъумэщт. Пшъашъэм ыбг псыгъо сIитIу кIэзгъэчыгъ. Ларисэ зэ IэхэмкIэ, етIанэ лъахъохэмкIэ псым хэо, тIэкIу тешIэ кьэс сIапл пытэу зыкыкIэрэшIэ.

Зэ псым чIэбы фэдэу зэхъум, сыгуIэзэ сызэтхъом, ыбгъэмэ санэсыгъ. Ток зэуагъэм фэдэу сIитIу псынкIэу есхыыхыжыгъ. Ау тпкыитIоу зэнэсыгъэр тыгукIэ тIуми зыхэтшIагъ. Ларисэ гулъятагъ-лъямытагъэми кызыхигъэшыгъэп.

Ау гушIуагъоу сиIагъэр сыкызызэклъжым Мерэм цыкIум иплъакIэ ыгъэкIосагъ.

Джы типчыхъэхэр гъэшIэгъонэу макIох. Мафэрэ тызэщырэн, комбайнэмэ такIыгъу, Iоф тэшIэ. Пчыхъэ зэрэхъоу гуIэнкIэ тыкьэчъэжы. Ошх кьэщхымэ тигушIогъошху — комбайнэмэ Iоф ашIэн альэкIырэн. Джащ фэдэ уахътэхэм тигъунэгъумэ адэжэ тыкыкIырэн. Зы пчыхъэ горэм ошIэ-дэмышIэу Ларисэрэ сэрырэ тизакъоу тыкьэнагъ. Зуретрэ Людэрэ кьалэм щылагъэх. Батырбий Iофыр зыте-тыр кызыгурэлIом Iофышхо иIэу ыIуи кыкIыжыгъ. ГъэшIэгъонба, ау тизакъоу тыкызызэнэм тилыблэнагъэ тIуми чIэтынагъ. УмышIэрэмэ непэ нэлъасэ тызэфэхъугъэм фэдэу занкIэу тызэплъынкIэ тэукIыгъ.

— МэфитIу-плIыкIэ шьокIожы, ара? — апэ сыгу кьэкIыгъэр кызыIуспхъотыгъ.

— Ары, тыкIожынуу кытфалопщыгъ.

— Сыкыыосагъэшъ лъэшэу сыпфэзэщышът, Ларис, — кьэсыуIушъэшъыгъ.

— Сэри ары, Долэт.

— Значить, мэфитIу-плIыкIэ... а тIэкIур ары тилъжыыр?

— Ары зэрэхъурэмкIэ, — кыспигъодзыжыгъ.

К Ъ Ы П Ф Э Р Э Н Э Ж Ь»

Иуагъэти, анахь дахэр кыыхэсхыгъ. Мыр уиэ-пэрытхэм ахатъх. Пшэ-на, зыгорэкIэ зэкIэрычыгъэ тыхъумэ, гукъэкIыжъэу мыр кыыпфэрэнэжъ. — Сыгу шъэбэгъэ-IэшIугъэу кыыдэоягъэм сыкыиIэти, пшъашъэм сыжэхихъагъ.

— Ларис, дунаим узэрэсхъожьыни, узэрэсчыгъушэни шыIэп. — Пшъашгэр сыбгъэ кIэ-сыубыти, IаплI есшэ-кIын зыщысIоным, Мерэм цыкIур унэм кыилъэдагъ. IаплI зэтцэкIыгъэу тыкызелъэгъум, кыылоштыр кыфыдэ-мышаеу ерагъэу кыуи-сэлыгъ:

— Уятэ кыюджэжыи,
— ылуи, ышгъхэ еуфэ-хыгъэу унэм икIыжыгъ.

ИлээситIу тешIагъ. А илээситIум кыыкIоцI зэхъокIыныгъэ макIэп хъугъэр. Зурет унагъо икIэрыкIэу ихъажыгъ, зы шъэожьыи иI. Ларисэ еджапIэр кыухи, Краснодар университетым чIэхъагъ. Джы Ларисэрэ сэрэрэ тизэрэлъэгъу нахь макIэ хъугъэ. Сэ Ларисэ шульэгъоу фысIэр нахь ин мыхъу-гъэмэ кыщыкIагъэп, ау кIуатэ къэс ежъ кызэрэсфыщытыр нахь упэб-жагъэкIэ сегуцафэ. Сызэрегуцфагъэуи нэужым кыычIэкIыжыгъ. Зы мафэ горэм Батырбый сигъусэу Краснодар тыкIуагъэти, Ларисэ зэдгъэлъэгъунэу ифэтэр тыIухъагъ, ау пшъашгэр исыгъэп. Унэм кыыдисыгъэ Ритэ тызеупчIым, зэхэфыгъэу джэуап кыытыгъэп: «Экзаменхэм зафигъэхъабырынэу икIыгъ, зыдэкIуагъэри сшIэрэп»...

Шъыпкъэр пIощтмэ, кыыIуагъэм зы шъэф горэ хэлъэу кыытшIошIыгъ. Нэужым ари кыычIэщыжыгъ.

Паркым тыкIонышъ тыщезэн тIуи тыдэхъагъэу, Ларисэ кIалэ горэм игъусэу чыыг чIэгъым чIэт тетIысхъапIэм тесэу тлэгъугъэ — экзамен Iоф ахэм яIагъэп: IаплI зэрашэкIыгъэу ныбжыкIитIур зэбэуштыгъ. Ежъ нэбгыритIум нэмыкI дунаим темытыжым фэдагъ.

Сэ сыкызэкIэплъы-хъагъ, сыкIонышъ зыкыязгъэшIэн сIуагъэти, Батырбый кыысфидагъэп, — ауж икI, ахэм яIоф чыжъэу хэхъагъэкIэ сенэгъе.

Слэгъугъэр гукъэо-шхо сшыгъэу Мыекъуа-пэ тыкъэкIожьыгъ. Мэ-фитIу-щым зэрымырэу сыхэтыгъ.

«Шу симыльэгъужьмэ шъхъаихыгъэу кыысиIуа-гъэмэ хъуштыгъэба, сакIыбкIэ щызэкъуидзэрэр къэсылъэжыгъа? Ашъыу, цыхъэ зыфэпшIын адыгэ пшъашгъэ дунаим тетыжъэп», — гукIэ сIощтыгъ.

Мыщ дэжыым Мерэм цыкIур ошIэ-дэмышIэу сыгу кыыридагъ, санэIу кыыкIэуцагъ. Сесагъэшъ «Мерэм цыкIу» сэлэ шъхъаем, цыкIу Iоф ащ иIэжъэп — пшъэшъэ къодэнэ ищыгъ, дахэшъы «нэр пIэпехы» зыфалорэм фэд. «СшIэрэп мы тикIалэхэр пшъэшъэ хъакIэ залъэгъукIэ зэрымыры зыкIэхъухэрэр, апашъхъэ илэ дышгэр алъэгъурэп», — зэрилогъагъэр сшъхъэ кыыдэоежыгъ, санэгъу кыыкIэуцагъ.

ЗэрэсIуагъэу, Мерэм сшIосабыеу сидэсэмэр-къэуныр сикIэсагъ. Ежъ цыкIоу кыызэрэсчы-хъурэр ыгу къеощтыгъ. Лэбэ кIогъум ащыщ пшъэшъэ хъакIэмэ ягъу-сэу Мерэми кыыдэкIуа-гъэти, псым хэхъанэу зызетIэкIым, пшъэшъэ шыпкъэ зэрэхъугъэр зэхэсшIагъ. Дэхагъэм и ТхэкIэ а лъэхъаным Мерэм уеджагъэми ухэу-къоштыгъэп. Ащ ыпкъэ зэхэлъыкIэкIэ, адрэ пшъэ-шъытIур кыыдигъэплъы-щтыгъэп. Ар ежъми зэхихишIэжъэу, гушIогъо-тхъагъоу ыгъотыгъэр гъунэнчъ — «еплэ нахь пшъэшъэ дахэм» — ыIорэм фэдагъ.

Шъыпкъэ, ышнахыжъ ыпашъхъэ ащ фэдизэу зыкыыщызэ Iихыныр кыыригъэкIугъэп, ау кыы-текIон зэрамылэкIы-щтыр ышIэштыгъэ.

— Псыхъогощэ цыкIур, псым уезгъэтхъалэщт! — сIуи сызесы-лэм, зыми зэхимыхъу, «орымэ сезгъэтхъалэ-щтыр сырээщт», — кыы-сиIожьыгъагъ.

ЫIуагъэр арэп, иплъаки сыгу кыыдэкIыным фэдэу зышыгъагъэр. Ера-гъэу сыкыыкIэрыкIын слэкIыгъ. Ау етIани Ларис ары сишIулъэгъу зыпэгъоохынэу сызыфэягъэр. ЯтIонэрэ зэ-IукIэгъуми ащ нахь гымэкI сыхидзэгъагъ: си-набджэгъу сыфаеу унэм сызехъэм, Мерэм трико пIонэкIэу унэхэр пылессокIэ ыгъэкъабзэщты-гъэ: слэгъугъэм сынэхэр кыыгъэушIункIыгъ, ежъ мыгумэкIэу, зэрымыры сызэрэхъугъэр шIотхъа-гъоу кыысэплъыштыгъэ. Пшъашъэм итеплэ бза-ко сишIыгъагъ. Ящэнэрэ зэIукIэгъуми «утынэу кыысихыгъэр» бэрэ гы-гъэузэу сыбгъэ дэлъыгъ.

Мерэм еджапIэр кыы-ухыгъэу выпускной ба-лым итеплэ къэтхыхъэ-гъуаеу шытыгъ. Сэ пшъэ-шъабэмэ агу зыуIэгъэ кIэлэ нахыжышхор, Мерэм зысэлъэгъум сы-гуи, ситеплъи сшIээз нахь цыкIу хъугъэ. Аужым «белый танецым» сы-кыытыримышэгъагъэмэ сыкIэрыхъанэу къезгъэ-кIуштыгъэп.

Мы пчыхъэм апэрэу пшъэшъэжыер зэтэзы-хыштыгъэ кIалэхэр «рев-новать» сшIы хъугъагъэ. Ежъ «сыгу дэпхыгъэр пкIэхэсхыжыштыгъ» — ыIорэм фэдагъ.

ГуитIу-шъхъитIу сы-хъугъэми, Ларисэ дэжъ-кIэ нахь секъудыишты-гъэ, шъыпкъэ, джы ар нахь хыплэ кыысчыхъу-щтыгъэ.

«Хэта, сыда зыуж уитыр? Мерэм шIу олъэ-гъури, ежъми шIу укъе-лэгъури» — шъхъэку-цIым гушIэхэр кыи-джыкIыштыгъэх. Ау етIани Ларисэ дэжъ лъэ-къуитIум загъазэщтыгъ. УIумыкIэу, уемыутэкIэу пшIэштэп. Мощ фэдэ пшъэшъэ дахэр щагъэсы-ныя — Мерэм ахыгъ.

Мыщ дэжыер ары зы-кыызысшIэжыгъэр, чIэ-нагъэу сшыгъэр икъукIэ зызэхэсшIагъэр. «Уифэ-шъуаш, блэлэбыкI джы-ри уапашъхъэ илэ ды-шъэм! — дысэу зыгорэм кыысиIоу кыысшIошIы-щтыгъэ...

Ларисэ зэрэдэкIуагъэ-ри сшIагъэ. Ау ар ащ фэ-дизэу сыгу кыеуагъэп.

Джы мары илээс тIо-кIитIум сынэсыгъ. Къэс-щагъэп. Къэсщэным сыгу фэкIожьырэп.

НэфапIэуи пкIыхъа-пIэуи сшIэрэп, Мерэм цыкIур нэшхъэу санэ-Iу ит:

— Долэт, сиапэрэ ныб-жыкIэ шульэгъу IэшIу сид пае уукIыгъа? — кыысэупчIы. ЕтIанэ макIэу кыыпедзэжыи: — оры сэ сишIулъэгъур, си-ныбжыкIэгъу дахэ зы-фэгъашIоштыгъэр, о зыкIи сыплъэгъугъэп... шIу симыльэгъурэм ныб-жыкIэрэу сыкыыфэбгъэ-нагъ.

Джа пстэури тетрадь Iужьум кыыдэкIыжыгъэ къэгъэгъэ гъугъэм сыгу кыыгъэкIыжыгъ.

Джы ныбжыкIэмэ закыфэгъэгъэу ясIомэ сшIоигъу: «Шу шъузы-лэгъурэр сыдигъуи жъу-гъэлъапIэ, шъуапашъхъэ илэ дышгэр IэкIыб шъу-мышIы. Арымырымэ, сэ кыысчышIыгъэр шъори кыышъушIыштыгъ...»

ОЖЪ Аскэрбий.

Улап.

ПЕНСИЕХЭМКIЭ ФОНДЫМ ШЪУЩЕГЪЭГЪУАЗЭ

Ны мылькумкIэ агъэпсын алъэкIышты

Урысые Федерацием и Правительствэ иуна-шъоу «Ны (унэгъо) мылькур (ащ шыщ Iахъ) унэ амалхэр нахышIу шIыгъэнхэм зэрэпэ-Iуагъахъэрэм и Шапхъэхэм зэхъокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэм ехылаIагъ» зыфиIоу номе-ррэу 937-рэ тетэу 2010-рэ илээсым шэкIогъум и 27-м кыыдагъэкIыгъэм 2010-рэ илээсым тыгъэгъазэм и 15-м кIуачIэ илэ хъугъэ. Зэ-хъокIыныгъэхэм яшIуагъэкIэ псэолъэшI орга-низациехэр кыыримыгъэблагъэхэу ежъ ыкIуа-чIэкIэ зычIэсышты унэ зышIырэм е зычIэс унэе унэр зыгъэкIэжырэм ны мылькур пэIуигъэ-хъан фит.

ПФР-м ичIыпIэ органхэу Адыгэ Республи-кэм итхэм ны (унэгъо) мылькур унэе псэо-лъэшIэным пэIугъэхъэгъэным пае ащ фэдэ фи-тыныгъэ зиIэхэм заявленииехэр аIахых. Джы унагъохэм псэолъэшIыным е зычIэсыхэ унэ-хэр гъэкIэжыгъэнхэм псэолъэшI организаци-ер кыырамыгъэблагъэу ны (унэгъо) мылькур пэIуагъэхъан алъэкIышты, джащ фэдэу иунэе унэу зычIэсыгъэр гъэкIэжыгъэным мылькоу пэIуигъэхъагъэм пае ахыцэр кыыфызэкIагъэ-кIожьышты.

Ны (унэгъо) мылькумкIэ сертификат зиIэ-хэм ПенсиехэмкIэ фондым ичIыпIэ органхэм заявленииекIэ зыфагъэгъэзэн алъэкIышты сабыеу ны (унэгъо) мылькумкIэ сертификат ятыгъэ-ным лъапсэ фэхъугъэм ыныбжъ илээсищ зы-хъукIэ. Заявленииер тэрэкIэ залытэгъэ ужым мээитIу нахыбэ темышIагъэу ны (унэгъо) мылькум ипроцент 50 заявлением счетым ино-мерэу цыфым кыыритхагъэм рагъахъэ.

Мылькум иапэрэ Iахъ зыратыгъэм мээи 6 зытешIэкIэ, къэнэгъэ Iахыр кыаIыхыгъэным пае цыфым апэрэ ахыцэ Iахыр зытелъыта-гъэм зэрэпэIуигъэхъагъэр къэзыушыхъатырэ документ заулэ арихыылIэн фае.

Ащ нэмыкIэу, сертификат зиIэхэм зы-чIэсыштыхэ унэе унэу ашIырэм ифитыныгъэ яIэ зыхъугъэр 2007-рэ илээсым ищылэ мазэ 1-м нахь пасэу щымытмэ, ащ пэIуагъэхъэгъэ ахы-цэм ычIыпIэкIэ ны (унэгъо) мылькур кыа-Iахыжыны фитых. Джащ фэдэу гъэпсыгъэ унэмкIэ фитыныгъэ яIэ зыхъугъэ пIальэм емы-ллытыгъэу, зычIэсхэ унэр агъэкIэжыгъэмэ.

Джащ фэдэу мафэ къэс зэрихыылIэхэрэ Iофыгъохэм апэIугъэхъэгъэным пае ны (унэгъо) мылькум шыщ зэтыгъо сомэ мин 12 кыаIыхыгъэным ехыылIэгъэ фитыныгъэр 2011-рэ илээсым ижъоныгъуакIэ и 1-м нэсэу лъагъэкIотагъ. Ащ фэдэ фитыныгъэ яI ятIо-нэрэ е ащ кыыкIэлъыкIогъэ сабыир 2010-рэ илээсым ияплIэнэрэ квартал кыызыфэхъу-гъэхэм.

Непэ ехъулIэу ны (унэгъо) мылькур сомэ 365698,4-м нэсыгъ.

Мы Iофым ехыылIэгъэ къэбархэр ПФР-м ичIыпIэ органхэм яжъугъотылIэщтых.

ХЪАЦЫКIУ Марин.

**ПФР-м и Адыгэ республикэ Къутамэ
социальнэ тынхэмкIэ иотдел ипаш.**

— Долэт, нэпэеплэу зыгорэ пфэгъэхъабы-рыгъэшъ непэ кыыос-тышты.

— СшIуабэ дашIэу сыкъежэ, — сэри тез-гъэгъушIухъагъ.

— Шъоф кыэгъагъэхэр зэрэуикIасэхэр кыса-

Мылъку зэзыгъэгъотырэм сыда щыгъупшэрэр?

Лъэхъану тызхэтым тызэ-мыжгъэ зэхъоклыныгъэхэр кы-зыдехыхь. Тыдэ кыкыгъэми, ахьщэ зыугъоин зылъэкыгъэм пщыгъор ылыгъ: мащэ, мэщэфэ, илэ ахьщэр шломаклэшъ, ынэмэ лъы кьателъэдагъэу, мэ-лэтхьо-лъатхьо.

Зэхъоклыныгъэклэ зэджэгъэ-хэ илъэххэм хэтэрэ цыфи, зыфэ-дэр нэрылгъэу кышшыгъ, напэ зилэри зымылэри кьэлъэгъуагъ, шлуцлэри фыжыри кычлэ-щыгъ. ЛъэкІ зилэхэр мылкъум зэщыфыгъэх, чыгум тефэжы-хэрэп, зэрэдунаеу алэмычлэ члэлъэу къашлошы. Зымы шы-мышхуэ, нахьыбэ кыин зытелъ хьугъэхэр цыф кызырэкхэр, зыпкъ итхэу зигъашлэ къэзы-хьыхэрэр ары.

Ахэр бзэджашилэхэп, тыгъуа-кхэхэп, зыгорэм имылыку ебэ-нышшутхэп. Зигъот инхэм ахэр гушылэгъу ашыхэрэп, лаеу адэ-зеклохэуи мэхъу.

Цыф хьалэлэу зиакыларэ зыкхуацлэрэкІэ псэоу, лажьэу зигъашлэ къэзыхьырэр клэнэ-клалэ пшымы, емыклоу удзек-ломэ е дысэу удэгущылэмэ, ащ ыгу ухэулэ, шъхьакло епхэуи кыыхкы. Ар зышлэн зылъэ-кыштыр кыин димыхьоу ахь-щэ кызылэкхьагъэр, мылкъум зэщыфыгъэр, ышъо икыныу ежыагъэр ары.

... Купэу зэхэтыхэм клэлэ-егъэджэ клалэр къахэхьагъ, сэ-лам къарихи, абгъуклэ уцугъэ. Пчэгум ит клэлэ ныбэшшухьоу зыгорэхэр къэзыуатэщтыгъэм клэлэгъаджэм зыкыфегъазэ, клэнэклалэ къешы.

— Синыбджэгъу (клалэм ыщи кырипорэп), сыд пае ло-фышлэ уклорэ?

— Сэкло ахьщэ къэзгъэхъэ-нэу, — джэуап клалэм кьеты-жы, — фэдэ упчлэ агъэуоу ныбжыи зэхэсхыгъэп.

— Сыд фэдиз уилэжыапклэр адэ?

— Клэлэгъаджэм илэжыапклэ инэп, сомэ минитф кысаты.

— Ащ пая узфэлажэрэр? — Хьа-хьа-хьа, лэжыапклэ илэу мышии зельытэжы, — хэгъуа-шъхьэр къегъаджэ ныбэшшум ищхы макъэ. — Моу къеплъ,

мыр зы лимон, модрэ джыбэми ащ фэдиз илъ.

— Зыгорэкли сыонэцлэрэп, клэнтлэпсыклэ къэбгъэхъэгъэ ахьщэ уиджыбэ кыипхырэп. Сэ силофшлэн сыгу рехьы, кыса-тырэм сизэгъы, нычлэп рэхьа-тэу шъхьантэм сшъхьэ телъэу сэтхые.

— Арэп, тыдэ кьерэклэ фае-ми, ахьщэ силэба! Уллымэ, ахь-щэ кыыхгъэкыпхэрэп къэбгъо-тынхэ фае. Зы чэщым сомэ мин заулэ згъэклодэу мэхъу. О ащ фэдэ амал уилэп.

Амалым елытыгъэр

— О утыгъуаклэ, утехаклэ, уику чыжъэ дэдэу клэштэп, — нэбгырэ заулэмэ афэмыщылэ-жъэу ныбэшшум кыфилыгъ-гъэх. — Шъуэфэдэ закІ, — ылуи ныбэшшум псынклэу ышъхьэ луихыгъ.

Зыцлэ къесымылорэ клалэр ыкли ащ игъусэхэр мы статьям зеджэхэрэм, ащ лыпытэу ежъ-хэр арэу зэрэщытхэр къашлэшт. Шъхьакло горэхэр ашын шъу-луа, язеклоклэ-шыклэ дэйхэр зыхагъэзыжыынхэм пае зыго-рэмэ ягупшысэхьа? Сшлэрэп ащ фэдэ лъэбэкъу адзыштми. Тыдэ кыкышты ащ фэдэ лыгъэ? Къагъэшлэгъэм шылэныгъэм ыбгъуклэ щытхэу, лоф тэрэз гори амыгъэцаклэу, нэмыклэ-хэм яжыаххэм ачлэтыхэу кы-рыкхуагъэх.

Цлэ лые, цлэ тедзэхэр ахэм афаусыгъэхэу ялэх. Ахэр мыщ фэдэх: «Къухьэдэтхъу», «Скоро-бай», «Иномарк», «Иностран-нец». Ежъхэми ашлэ зэряджэ-хэрэ цлэхэр, ау агу хэклэрэп, аужым гуапэ ашъху. Ахьцэм щэхуэ зи ашъхьэ илъэп, зэлуклэ-хэми, тыдэ уцугъэхэми, куп хэ-тыхэми зэрыгушылэхэрэр ахь-щэр, мылкъур, байныгъэр ары.

Къадеджагъэхэу е яныбджэ-гъугъэхэу зылулэхэрэм япэгэ-кыкы, зацашъхьалэтыкы, ла-кырыды ашынхэу пылтых. Ана-хьэу блэкыгъэ илъэххэр зыгу кьэкыжыыхэрэр Къухьэдэтхъу ары. «Пэгэныр делэ лоф» зыфи-

лорэ гушылэжыыр щыгъупшэ-жыгъ, «ПэкІэ псы ешъо» зыфа-лорэм фэд.

Еджэным ыльэныкыоклэ гу-бзыгъэгъэ-акылышлуагъэ гори хэлъыгъэп, зэхэшлыкІ-гулгы-тэу илагъэр мэкІэ дэд. Пчыхъэ-зэхэхъэ горэм «Къухьэдэтхъур» якласс исыгъэ клалэм щылукагъ ыкли ыумысынэу рыхъухьагъ.

— Мы лым, — якласс исы-гъэм лапэ фешы, — комсомол е класс зэлуклэ зыхьуклэ, хьалэч сыкырыгъафэщтыгъ, еджэным сызэремыгугъурэм фэшл крити-кэ пхьашшэм сыкыгъэкыштыгъ. Ары шъхьай, тиофхэр зэрэ-хьугъэм шъуеплъ: ежъ зэрэщы-тыгъэм кыитенагъ, лэжъэпклэ тлэкІум тес, ыгъэхьагъи щылэп. Сэ капиталист сыхьугъ, ахьщэр сыхьои, лофшлэлэхэр кызылус-хыгъэх, цыфхэм лоф сфашлэ, етланэ...

— Сэгъэпщылых, лофшлэ-ным клэсшлагъэх лоба, — кы-лэпыуагъ зыгорэ.

— Зи ащ емыкІу хэлъэп, — Къухьэдэтхъур кыухьумэнэу Иностранцэр фежъэ. — Шъо-шлэ, цыфхэр лофшлэным щысэхьукыжыгъэх, зи амы-шлэу ахьщэ къагъэххэн агу хэлъ, ау ащ зи кыкылын щылэп.

— О зэгорэми зы мэфэ закъо хьалэлэу лоф пшлагъэу цыф кышлэжыырэр, — джы сыд къапхэхэрэр? — Иностранцэм кыфелыи клалэ горэ. — Укы-тэм чыжъэу пщиклухьагъ ахь-щэ тлэкІу зыолъэгъум. Бзэджэ-гъэ-шлоигъэ лофэу зэхэпшы-хьэхэрэр ашлэхэрэп пшлошлэ? Ахэр кызылэрыоужыынхэу щыт, бэп къэнагъэр уилоф шлоркыи хьуноклэ.

— Сыда ащ фэдэу о кызы-дапшлэрэр? — кьэгъулагъ Ино-странцэр.

— Къэслыгътэнэу ахэр сыфе-жъэмэ, бэдэдэ хьушт, охьтаби хьышты, — клалэр кыжыхэ-хьагъэ бзэджашилэ, — етланэ сэ сизакъоп, бэмэ ахэр кыб-дашлэ. Ууцужыным игъо хьу-гъэ, армырмэ уишхьухьэшлэ-гъэмэ уахэклодэжыынклэ щы-нагъо. Умыуцумэ, кыиуцукІ улу-клэшт.

Нарэхэр

«Сыд гъэшлэгъона!»

Колхоз-совхозхэм ялэхъан, лэ-жыгъэм илухыжыын зэраухыгъэм ыкли гъэбжэу дэгъу кызырахьыжы-гъэм фэгъэхьыгъэ ешхэ-ешъо пшъхьа-пэ хьаклэхэри хэхэу къуаджэ горэм щашыгъ. Къоджэ лы бэрэчэтыр корейцэм гуагъэтлысхьагъ. Лылэпс стырыбзэр къафахыи кызагъэуцум, адыгэм зигъэхэгъыреу ыкли чаныгъэ кызылхыгъафэу ылуи, корейцэ лы нэхх-гушхэу кыгосым еупчылгъ:

— Наравитя лилепс?

Корейцэр макІэу тлэкІу Іугушлу-кыгъ.

Адыгэм зыфеложы:

— Тхьамыклэ цыклум епІуагъэри-емыІуагъэри изфэдэх сызэрэха-плъэрэмклэ.

ТлэкІурэ шхэхэу зыщысыгъэхэ уж гушылэным хэхьагъэх. Лофшлагъэм

сыдигъуи гушлуагъэр кызырэдэкло-рэр, «улажъэмэ лыжъ зэрэпшы-щтыр» нахьыжхэм япсэлъэ гоІу щы-клагъэтхыгъ. Хьаклэхэмклэ апэрэу корейцэми чэзыур нагъэси, гушылэ кылонэу елгъэлугъэх.

Къэтэджыгъ. О зэхэпхыгъэм анахь гъэшлэгъонэу, адыгэбзэ дахэкІэ, мыщ фэдэ мыхьамелэ къабзэр зылэжы-гъэхэу, Іэнэ шыгъэр къэзышыгъэхэу, лытэныгъэ дахэр пэзыгъохыгъэ-хэм «тхьашъуегъэпсэу» къарилуагъ. Щысхэр зэкІэ Іэгу лъэшэу фытезэ-рэгъэуагъэх, ичлэплэ тлысыжыызэ, кыгосым зыфигъэзи еупчылгъ:

— Наравитя хьоху?

Зэхихыгъэр ышлэшъ мыхьоу, «сыд гъэшлэгъона, сыд гъэшлэгъона!» — ылозэ лыр къэтэджыгъ, имылэп-кьэгъу хьаклэр нахь пэблагъэ хьу-гъэу, ымыгъэхымэжъэу, ІаплІ пытэ рицэкІыгъ.

«Егъашлэм Іанэклэ шхэщтыгъэх»

Зы адыгэ лы шлагъо горэ рестора-ным щэджэгъуашхэ ышынэу члэхьагъ.

«Адыгеим» о кьэплэгъугъэм анахь шлагъоу пхэнтлэкІу нэкл илэ-жъэп, умышлэрэмэ зы бысымгуащэ гори кьалэм кьыдэмынэжыгъэу, зы унагъуи шыуан кышчамыштэжы-рэм фэд. Мыдыклэ — шхынымэ Іэ-шлум укьегъэшхэкІы.

Аминэ, инасып кыыхыи, яплІэ-нэрэу зылутысхьэгъэ Іанэм офици-антыр псынклэу кылуцэрэзагъ, бэри емыжагъэхэу, хэти зыфэе-зыфэшлоу рилуагъэ щылэмэ кыфигъэсыгъ, нэрэ-Іэрэми Іуклодыкыжыгъ.

Ау Аминэ цацэ илагъэп, зэ тлэкІу зицэлагъ, кыдыпэххэр арымэ — лагъэмэ ашъхьэ арылъ, къашлэрэп — ышлэхэрэп.

рилуагъ: «Мэджыд (джары Къу-хьэдэтхъум ыцлэ шыпкьэр), узекІуакІэ сыгу еІурэп, пхьа-шлэмэ ямыхьакъ атемылхь, рэ-хьатэу Іоф ягъашл».

— Мыщ фэдэмэ, Мурат, о ахэшшыкІырэ шылэп, уимыло-фымэ уахэмыхь, — дысэу гъу-нэгъум кыриложыгъ.

НэпцІыклэ ыгъэщынагъэх, ау жьыбгъэм...

Ыужырэ мафэм унашъхьэр ныкыотелъхьэу, ахьщэ тлэкІу алуидзи, пхьашлэхэр ытІупшы-жыгъэх. Тэрэзэу цыфхэм алуагъ «Шу угу имылэу, шу кыбдэхьуштэп». Чэщым ошх хэтэу жьыбгъэшхо кылыи, унэ-шъхьэ ныкыотелъхьэр тыри-тхыгъ: ишифер бзыгъэхэр зэ-хигъэтэкъуагъэх, пхьэцухэр кы-ритхьыхыгъэх, зэпиутыгъэхэ-ри къахэкІыгъ. Джащ тетэу, къашлуехыи шлошызэ, нэепсы-ем зэрар ышлэгъ.

Къухьэдэтхъум клэкІэу ыужы итэу Иностранцэри макІо, гуегъу, гуклэгъу зыфалохэрэр ышлэрэп. Ахьщэ кызыдыхитхьыштым еусэ-зэ, иакыл щыоным нэсыгъ, зи заблэрэ щылэп. Хэтэрэкл хатэр зэригъэлэжыгъэхэм «шъушлэ-гъэм нахьыбэ шъушхыжыгъэ» ылуи урамым кыгытыритІупшы-хьэжыгъэх. Ау ежыри ыпэ шу кыкыгъэрэп, картешлэным пы-хыи, кьээнэрэ хьатэ щымылэу иахьщэ шлуахыгъ.

Адыгэ псэупІэмэ мы лъэхъа-ным цыф лъэпкъ зэфэшхьаф-хэр адэс, унагъомэ афэчырэх. Ахэм нэмыкл хэгъэгуахэм къа-рыкыгъэхэр ахэтых, анахьыбэр узбекых, таджикых. Ежъхэм яхэгъэгуахэм икыоу лофшлэлэ-хэр зэращымылэхэм кыыхэкІы-клэ Адыгеим ипсэупІэхэм къа-клух. Ахьщэу къагъахьэрэм аш-хыштым пэлухьащтыр хахышъ, ябынхэм афагъэхьы. Ахэм уанэ-цыжыныр тхьамыклагъу, зы-горэ къапынтхьыжыныр егъэ-шлэрэ гунахь. Ау скоробаири, иномаркэри заблэхэрэ щылэп, чыраклохэр агъэщынэх, «тхылы шъуилэп», «зыми шъудэтхагъэ-пышъ, милицием шъуедгъэу-бытышт» араІозэ агъащтэх, ныкыоуасекІэ лоф арагъашлэ.

«Нэепсыем ылэ шлоІэбэлъа-бэ», «ОшкІэм хьэр регъэ-бзэи» аІо. Напэ зымылэм гуры-Іон фае: шу зыгу имылтым ыльэ клэзышт.

ХЪУШТ Щэбан.

«КІо щымылэмэ-щылэп», — ылуи, куохъауи нэмыкли хэхьагъэп, етлы-сылли нахь дэгъужьэу, пластэми Іэ-хьомбищыр хигъэлъади, лылыбжъэ-ми хифыхьэмэ, лы такыр жьыгъэ-хэри дигъакІозэ зэтырилъакІэ шло-шызэ, пскэуІу макІэр ышъхьэ кы-щылугъ. Къыдэплъыемэ, иныбджэ-гъужэ анахь мыскъэрэшлылэр ары.

— Сыда, Мосович, (ятацлэ пытэу къеджэ, тлэкІу нахьыжышъ) уица-цэ птырахыгъа? — еІо, щхым ынэ-хэр кыхэмыщыжыхэу.

Ау Амини пэкІэ псы ешъорэп, псынклэу пегъодзыжы:

— Къэлэубата сэлэ! Егъашлэми адыгэхэр ІапэкІэ шхэщтыгъэх, о пшлэрэп, ащ нахь кыпфешлэ, — ылуи хьугъэр кызыхыгъэщыгъэп ыкли джащ кышгъэгъагъэу а шы-клэм есэжыгъэу мэлэу.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Тхаклоу ИШЪЫНЭ Хьазрэт кызыхьугьэр илээс 85-рэ хьугьэ

Икьэлэмыпэ чанэу ыгьэлорышлэштыгь

Угуклэ пшлоигьомэ, кьыбдэмыхьун шылоп зэралорэр кыггэшыпкэжьэу Ишъынэ Хьазрэт гьэпсыгьагьэ. Бжэ-дыгьу шьолыгь ит кьоджэшхоу Гьобэ-кьуае кьыдэжыгьэ цыф акылышлэхэм, лүшхэм, бзашлэхэм, зэлъашлэрэ усаклоу Теуцожь Цыгьо яфэмэ-бжымыз зыгорэ-ушгьэу кьытырихьагьэу кьычлэкьын, псэ дэдэу, лэахьозэ, гушылэм имэкьэмэ дахэ зэхышлэу, клэдэулкэу, Пушкиным, Некрасовым яхэу адыгабзэклэ зэдэкьыгьэ усэхэм зыджэклэ агьэгущоу, агьэинэу ыкли ежыри джашыгьум зэрилэкьлэу зыгорэхэр ыгьыхэу ригьэжьэагьэ. Заом ыпэкьлэ, кьоджэ школым шеджэзэ апэрэу «Дзэ Плыжыгь кысэджэ» ылоу ыгьы, хэку гьэзетэу «Социалистическэ Адыгеим» кьыхиутыгьагьэ. Ау нахь теубытагьэ хэлъэу тхэн зыригьэжьагьэр зэо ужыр ары.

Ишъынэ Хьазрэт шылэ мазэм и 2-м 1926-рэ илээсым Теуцожь районым ит кьуаджэу Гьобэ-кьуае кьышы-хьугь.

1941-рэ илээсым илээсибл еджапэр кьыуи, якьоджэ колхоз шылэжьагьэ. МТС-м иприцепщикэу, учетчикэу лф ышлэагьэ. Иеджэн лыгьэкьлэотэн мурадэу илагьэр заом зэпигьэуагьэ.

1943 — 1950-рэ илээсхэм дзэм кьу-лыкьу шихьыгь. Ар кьыуи кьызэкьлэ-жымы, 1950 — 1954-рэ илээсхэм район

гьэзетым иредак-
ции, хэку тхыль те-
дзаплэм, хэку гьэ-
зетэу «Социалисти-
ческэ Адыгеим»
лоф ащишлэагьэ.

1953-рэ илээсым
Ишъынэ партием
хэхьагьэ. 1954 —
1957-рэ илээсхэм
Краснодар краим-
клэ илээсищ пар-
тийнэ еджаплэм
шеджагьэ. 1962 —
1964-рэ илээсхэм
М. Горькэм ычлэ
зыхьырэ Литера-
турнэ институтэу
Москва дэтым и
Апшгьэрэ курсхэм
ашеджагьэ. Ахэм
ажу хэку гьэзетэу
«Социалистическэ
Адыгеим» иотдел
ипашэу илээсыбэ-
рэ лф чишлэагьэ, аужырэ лъэхъаным
опсэуфэ журналу «Зэкьошныгьэм» ире-
дактор шьхьэлаагьэ.

Ишъынэ Хьазрэт ыгьыхэрэр 1951-рэ
илээсым кьышегьэжьагьэу кьыхаутыхэ
хьугьэ. Ишъынэ Мыекьуапэ кьэкьлэ-
жыгь, тхэным ишъыпкэу зыритыгь.

фэми шыблэр мао» (1957), «Жыыбгьэм
хэт чьыгьхэр» (1960), «Гьэтхэ пчы-
хьэхэр» (1962). Ахэм кьакьлэуа-
гьэх повестьхэр — «Хьаситлу», «Зэр-
джаехэр», «Зэфаклу», «Аштрам», «Кьэ-
рар», «Чыгу Ишлу», «Орэдусхэр»,
нэмыкьхэри.

Етлупшыгьэу усэ-
хэр, поэмэхэр, бас-
нэхэр, рассказхэр,
статьяхэр, повесть-
хэр етхых.

Иапэрэ поэмэу
«Ныбджэгу
шьыпкэ»
зыфиорэр 1954-рэ
илээсым кьыдэ-
кьыгь.

Ишъынэ Хьазрэт
я 60 — 70-рэ
илээсхэм анахьэу
лоф зыдишлэагьэр
прозэр — лиричес-
кэ рассказхэм ят-
хын ары. Рассказ-
хэр ыкли повесть
зырыз зыдэт тхыль-
хэр зэкьлэуагьэу
кьыдигьэкьыгьэх:
«Зэгьогьгьухэр»
(1956) «Нэфын»
(1958), «Кыма-

Илээс пшы пчягьэу творчествэм зы-
дэлэжьагьэм Ишъынэ Хьазрэт произве-
дение дэгьубэ кьыдэкьыгь, критикхэм
ягуапэу ахэм аналэ атырагьэтыгь. Илээс
пэпчэ пшомы хьунэу ыгьыхэрэр жанрэ зэ-
фэшхьафхэм арылэу кьыдэкьыштыгьэх.
Адыгабзэкьлэ тхыль шэкьым нахьыбэ ыт-
хыгь, урысыбзэкьлэ Москва кьышцэдкьы-
гьэу илэхэри шуклае мэхьух: «Сердеч-
ный перекресток», «Деревья на вет-
ру», «Всадник переходит бурную реку»,
«Водяной орех», «Дар доброму вест-
нику», «Эту песню поют мужчины»
нэмыкьхэри.

Баснэ тхыным фэкулаиыгь.
Хьазрэт ипшысэ-пьесэхэм ащышхэр
Адыгэ драмтеатрэм шагьэуцугьэх. Урыс
классикхэм япроизведенияхэр адыгабзэкьлэ
Ишъынэм зэридэкьыгьэх. 1958-рэ илээ-
сым шегьэжьагьэу (СССР-м) етланэ УФ-м
итхакьлэхэм я Союз хэтыгь. АР-м культу-
рэмклэ изаслуженнэ лфышлэагьэ.

Лъэпкэ литературэм хьалэлэу, зафэу
илээсыбэрэ шылэжьагьэу, адыгэ лъэпкэ
характерым икьылотыкьын-кьэгьэлъэгьон
лэпэлэсагьэ хэлъэу зэшлэыхыгьэ тхакьлэу
Ишъынэ Хьазрэт. Итворчествэ зэрэти-
лэпэр, ежыри тишлэжэ ныбжыкьэрэу
кьызэрэхнагьэр клэдгьэтхэу, изы рассказ
щыц пычыгьэу шыуапашхьэ кьытэлъхьэ.
МАМЫРКЪО Нуриет.

СЫДИГЬО, сыдигьо гьатхэр кьэ-
сышта?..

Ошъогум сепльышгь: бзыу цыкьлур гу-
лэу-гулэу шэбыбы. Сыд пае ащи изакьуа?
Губогум сипльэмэ: чьыг закъо горэ жьыб-
гьэм егьэсысышгь ит. Ар зэрэшхьэзакьом
пае сыгу фэгьу. Зэщым ладжи егьаллэуи
кьычлэкьын. Мэзым хэтыгьэмэ нахьы-
шлугь. Джахэм афэдэу зызакьоу шылэ
пстэумэ сафэгумэкьы, хэти гьусэ илэмэ
лэшэу сшлоигьу.

А пстэур кьэсэзгьалорэр оры Нуриет.
О, Нуриет! Насыпышлэ шьыпкэу ухь-
ныр сыдэу пфэшъуаша! Тикьуаджэ дэсмэ
анахь клэлэ дэгьур о кьыопэсыгь. Ау,
бэрэ сегупшысагь, кьэсшлэн сымылэкьлэ-
рэр о уигьэпсыкь. Псэлъыхьохэр унэгьу
хьатэу кьыклэбгьаплэхэрэп, о узыфаем
фэдэ ахэм кьахьмыкьыкьомэ? Хьау, ащ
фэдизэу о упшэшгь пагэп, ау зидэкьлэу
джыри кьэмысыгьэм фэдэу зышлэ. Сы-
да, дэхэцьыкьлэ, егьашлэм уызакьоу унэ
нэкьым уисын угь хэлъа? Джыдэдэми
уызакьоу ушылэн зэрэплэкьлэрэр сэ
кьызгьуролорэп. Сэ тятэрэ тьнэрэ имысхэ
зыхьукьлэ тиунэ сизагьэрэп, зэщым сыщи-
гьэлэжьырэп. О уятэ зэошхом хэкьлэдагь,
техникумыр кьэуухынкьлэ илээс уилэжьэу
уяни ллагьэ. Джы уызакьу. Джащ сэри
рэхьат кьыситрэп...

Зыгорэкьлэ цыфхэм зашгьудзыеу, уизэ-
кьоныр нахь угь рыхьы хьугьэмэ? Ау ари
сшлэшгь хьугорэп. Сыда плэмэ цыфхэм
уахэтыныр уиклас, уилахьылхэм якьлэлэ-
цыкьлэхэр бэрэ уадэжы есых, пчыхьэ-
ри клэлэхэр кьыплэхьэ, уиунэ голэу зэ-
лыхыгь ыкли гулэтып.

Сэ тхьамафэм кьыклоцлэ зэ уадэжэ сы-
кьехьэ. Шьыпкэу, пчыхьэ ладжымы уадэ-
жы сыкьымыхьэу кьыхэкьы, ащ фэдэ
хьумэ гуцфэу лые умышлы. Ащыгьум сэ
урамым сыкьырэклэ — сырэкьлэжы,
уадэжэ сыкьыханьклэ сшлэмэ зылэ кьэ-
сымышлэн былым тикьуаджэ дэлэп. Ары
шьхьае, пчыхьэ кьэс сыкьыхьэ зыхьу-
рэм, хэты ышлэрэ, зыгорэ зылони, кьы-
зышлэшлыны кьыкьокьын. А пстэумэ сэ
сашэщынэкьлэ арэп, ау о уигьугьэ язгьэ-
шпыным сыфаеп. Ари ошлэ, сэш фэдэу
еджагьэу зыгорэ зылэгьэу гьэмклэ авто-
ритетыр лэаплэ, дипломымы ынапэ теп-
хи хьушгьтэп.

Джаушгьтэу мэээ заулэ хьугьэшгь, уадэжэ
сыкьэкьлэ. «Кьэкьлэ зэпытрэм гухэлэ ил»
пклэнчэу алуагьэп. Сэри зы гухэлэ горэ
силэнхьлэ хьун, ау ари гузэжьогьу лфэп.

Кьэсэшлэжы мэфишлэ фэдиз уадэжэ
сыкьымыхьэу блэзгьэкьыгьагьэ. Ар
кьызхэкьыгьэр сикостомыкьлэ сежэти
ары. Етланэ костюмкьлэр сшыгьэу уадэ-
жы сыкьызэкьлом, «тиунэ гьогьу пшы-
гьупшэжыгь сшлэшыгь» плуи укьысэ-
гыиыгь. Сыкьызэрэмыкьлэуагьэр угь лэ-
шэу кьызэрэуагьэм угь кьызэрэспэб-
лагьэр кьырысшлэагь ыкли лэшэу сико-
пагьэ. Укьысфэзэщыгьэмэ, ащыгьум,

ИШЪЫНЭ Хьазрэт

Пые

Рассказым щыц пычыгьу

ащыгьум... ар гуапэ сщымыхьушгьтэ гу
силэжьэп ныла!

Етланэ, ошлэжымы, кинон тызэдэкьлэ-
гьагьэ. Тызэгосэу кинон тепльы зэхьум,
бэрэ экраным уемыплэу, сэ нэчапэкьлэ
укьысэплэу кьысшлэшыштыгьэ. Клэ-
бым тыкьызычлэкьыжымы «сыдэу мо
нэбгыритлур зэфэгьэшлыгьэхэ?» зыгорэм
мэзахэм кьыхилуагьэ, ар ори зэхэп-
хыгьэ, ау зыпари кьэплуагьэп. Шупшлэ
щы тлэкьлэ кьызэрэкьлэуагьэ, ар гуа-
пэ кьыпшыхьугьэу кьысшлэшы. Ащ сэ
сызэригьэгьуагьэр! Ошлэ, джы кьыз-
нэсыгьэм сыгу лэшлэ-лэшлэу ар теллэ.

... Зы пчыхьэ шьуадэжэ сыкьызыло-
хьэм шьуагьунэгьу Муратэрэ орырэ шьу-
зэрэзэфэгьубжыгьэр зэхэсхьнэу хьугьэ.
— Тадэжэ укьэклонэу зи кьыоджа-
гьэп, — ащ о еплуагь. Дэгьу дэдэу еплуагь.
Ар еплоныр клэлэм ифэшъуаш. Клэлэжымы
изэхэшыкьлэ зэрэмаклэм кьыхэкьлэу зыго-
рэу зышлэшыжы, ыпэ уашьом дегьэзые.
Аужым, сэри ар дысэу зэ кьыздэгьушыагь.
Тинасып, тэш фэдэу, кьалэм илээс зытлэу
горэм зэрэшемыджагьэр нахь, тыкьымы-
гьэгьушыжыныу уцуныгы...

Шьо шьуагьызэфэгьубжыгьэмклэ сызы-
кьыомыупчыгьэр, о узэрэзафэм сицы-
хьэ теллыты ары. Зи ар шлугьэмэ уфэ-
губжышгьагьэп. Ау зыклэ тлэкьлэу сыгу
обгьэ: угь ихьыкьлэрэр зыкли шьхьаи-
хыгьэу кьаплорэп, тыогьэхымэмэ шлэ?
Ошлэжы, сэ мырэушгьтэу сьуагьэ:

— Тхьэр зэтагьэм зыфаер егьоты.
— Тхьэм кьыуеыгьэ уеженэу шыгьтэп,
— кьаплуи о ушхыпшыгь.

А чыплэм «сызыфаер оры» кьызэрэ-
сымылуагьэр кьэсшлэны слэкьлэрэп. Ащ
фэдэ чыплэ хьазынэр зэрэблэзгьэкьыгьэр
сыгу кьеожы, чаныгьэ кьызэрэзыхьэсы-
мыгьэфагьэмклэ угь кьысэмыгьагьэ,
тышылэмэ ащ фэдэ мафэ кьытэкьлэу.

II

Зы ое мафэ горэм шьхьангьупчьэм
сизакьоу сылусыгь. Кьызхэкьлэрэри сшлэ-
рэп, ау шьхьангьупчьэм сылусэу ошхы
лэкькэ фыжьхэм сяплы хьумэ, гупшы-
сэхэр ошъуапшэм фэдэу кьысшхьарэу.
Сыдым сегупшысыми, гупшысэ пстэу-
ми, Нуриет, о акьылу укьэхьу. Сыд шьу-
луа, арэушгьтэу зыфыштыгь? Ар кьызхэ-
кьлэрэ кьэсшлэны слэкьлэрэп. Узэрэпшгь-
шгь дэгьур арыштын.

А мафэм мыщ фэдэ тхыль кьыпфэст-
хыгь, ау кьезгьэхьынэу кьэслофьтэн сы-
мыгьотызэ, джы нэсы ар шылыгьыгь. Ащ
сыгу ихьыкьлэрэм нэмыкьлэ зи кьыстхагьэп,
арышгь зи дахэ нэмыкьлэ имытыкьлэ сэгьугьэ.

«Нуриет! — сэ кьезгьэжьагьэ, — олэ-
гьуа, типсыхьо чьэр цыкьлэу хэдэжэуагьэу
зэрэблэчьырэп! Джащ фэдэу уахьтэри
блэчы. Псыхьом ныбжы кьызэримы-
гьээжышгьтэм фэдэу, ащи кьыгьээжы-
шгьтэп. Ар гукьау, ау ары зэрэщытыр. Ащ
зыкьлэ о уегупшысэу кьыхэкьлэрэба адэ?
Шьхьаихыгьэу сыоупчьы. Мыщ фэдэ ма-
фэхэм етлани анахьэу сыгу укьэкьы. Сыгу
ихьыкьлэрэр кьырислотыкьлэу гушылэ
силагьэмэ, о шлу кьыбдэхьумэ шлоигьоу
клэлэ чылэм кьызэрэбдыдэсыр пшлэны-
гы. Ау, ео-ой, ащ о гу лыотэми зи кьа-
плорэп. Чэщырэ умычысэу кьыхэкьымэ,
ащыгьум еплэ: джары сызыхэтыр. Кла-
лэхэм пшгьэшъанэхэмрэ пшгьэшгьэ
шьхьацхэмрэ анэмыкьлэ амылэгьужы
зышчыгьэр уахьтэр сэри кьысфьнэсыгь.
Сыдэу зысшлыны, сыдэу адэ зысшлыны!»
Адрэ сатырэу кьыкьлэуагьэхэрэр джащ
фэдэх. Лэшэу игьуаджэ хьугьэ а тхыль
гьэшлэгьоныр кьыпэкьлэзгьэхьан зэрэ-
сымылэкьыгьэр. Ау джащ кьышегьэ-
жьагьэу сигупшысэмэ кьахэхьо нахь,
ахэкьлэрэп.

Ащ фэдизым, Нуриет, типсыхьо мафэ,
мафэ...

III

Гьатхэр, гьатхэр! Ах, сыдым фэда мы
гьэтхэ пчыхьэхэр! Ошъогум жьогьоу цы-
кьлэхэр дышгьэ ахьшэу ратэжьагьэхэм фэ-
дэкабз, жьы кьабзэу кьепшэрэр пшломакл.
Чыгьхэм якьэгьагьэхэм ямэлэшлу жьым
хэт чэщбзыу зэфэшхьафхэм амакьэ фэ-
мыхьужьэу уегьэдалэ. Ахэри зы гушлуагьэ
горэм ыгьэрэхьатхэрэп.

Сэри шьуагьыгь члэгьымэ ачлэт пхьэн-
тлэкьлэу сьтэсэу сыожэ. Сыхьатым сы-
хьатыр клэлэкьлэ, ау узэрэслэгьушгьтым,
умэкьэ дахэ зэрэзэхэсхьышгьтым сызегуп-
шысыкьлэу сыгу кьыхэхьо, гугьэплэ Ишлу-
хэм сыгу кьагьэфабэ.

Цыфхэм тэш пае алохэрэр зэхэпхьэрэба,
Нуриет? Зымафэ тьнэ зи ымышлэшгьо
зыкьыригьэшлызэ, мырэушгьтэу ылуагьэ:
«Тхьэр зэтагьэм Айдамыры ипшгьэхэ
цыкьлэу нысэ фэхьушгьтэ. Сэ зэхэсымыхыгьэ
фэдэу зысшлыгь. Ныхэм... зи ахэм дэгьур

кьыхахын алтэкьлэрэп умыло.

Тыгьоспчыхьэ унэхэр кьызэрэспльы-
штыгьэм, умакьэ гуфэбэныгьэ-гьэшло-
ныгьэ зэрэхэлыгьэм нахь сыкьытлэагь
ыкли сыгу зытетым ори угь тетклэ сшло-
шы шьыпкэу хьугьэ. Арышгь, нычхьа-
пэ сизгьашлэм цыф горэм есымылогьэ
гушылэр, гушылэ пстэумэ анахь лэаплэр
ыкли анахь дахэр сьжабзэ кьызэрэхьэу
кьыослон. Сьжабзэ кьыфэмыхьырэп
сынэмэ уакьыклэплээмэ о нэфэ шьып-
кэу аклэплэагьэп.

Джахэр сыгуагьэ сьлэу, сизакьоу сышы-
сызэ, о уишхы макьэ кьэлугь. Нычхьапэ
фэдэу учэфэу, лэшэу ушхэу сэ слэгь-
гьугьэп. Сэри гьэшлэгьон ладжи кьып-
фэслогьагь, ау сыдигьуи ушхыпшыштыгьэ
кьодый нылэп. Сыда а уигьусэм ащ фэ-
дизэу шлагьоу кьыпфилуагьэр? Хэта уигьу-
сэри? А-а, ар ымакьэкьлэ кьэсшлэжыгь,
Мурат ары. Олэгьуа, сызэрэшылэр
ыгьэфэди, ащ зыкьызэрэбгьудзагьэр?!

Сыд фэдизэу ар сэ сшломышынагьомы,
тлэкьлэ-тлэкьлэу, гуцэфэ-дждэнджышым блэм
фэдэу сыгу зыкьыришцкьлэ фежьагь. Ащ
зыкьысигьэутилуагь. Шьори шагум шьу-
кьыдэхьажыгь. Сэ сыкьэтэджынышгь,
шьуичэф зэпызгьэуныр сфегьугьэп. Сы-
кьызэшлэагьэм шьулапэхэр зэрэзэрэлыгьэ-
хэр слэгьугьэ. Зэкьлэм сынэхэр кьэпшэ-
гьуагьэх. Шьуагьышлэагьэ шьугухэр
зэрэзэфэшлу шьыпкьэр кьыхэкьыштыгьэ,
ащ сэри сыгу нахь кьыгьэшлэштыгьэ.
Етланэ уигьунэгьу мыр кьылуагьэ:

— Тадэжэ блэкьлэрэмэ тиунэу зэгьо-
дэтмэ яхьыллагьэу алорэр ошлэ, «язырэп
пые» ало.

— Оры адэ, о сыд плорэр?

— Сэри бэшлагьэ арэушгьтэу зыслорэр,
— ылуи ар макьлэу кьэщыгь, зэришпы-
кьэр ымакьэ кьыхэхьэу кьыпигьэхьо-
жыгь, — мыгьатхэ блэтэмыгьэгьэкьыжы.
— Маим апэрэ мафэм ипчыхьэ дэгьуба?

О кьэпшлэшым сыгу сьсэу сэ сыкье-
жыштыгь. Тлэкьлэу тебгьашы, уегупшы-
сэгьэн фае, мыр кьэплуагьэ:

— Хьунба адэ.

Сэ джыри нахь цыкьлэу сыхьугь сшло-
шыгь. Шьо нэбгыритлур джыри унэм
шьуихьажы, остыгьэр кьыхэжьугьэнэ-
жыгь. Сэ ащ нахьэу мыщ силоф дэлы-
жэп, сэри унэм фэдэкабзэу мыщ сы-
шылы. Онтэгьоу, сыгу мыжьо шьхьал
тегьэуагьэм фэдэу сыкьэжьэжыгь.

Джы нэс, Нуриет, угь сырехьэу кьыс-
шлэшыштыгь, пкьыхьаплэри кьэсыгу-
пшысыгьагь, костюмыкьлэ тьнэ ипальто
осэ гьэтлылыгьэкьлэ язгьэшлыгьагь, дип-
ломымы сырыпагьэштыгьэ. Илээсым ренэу
уадэжэ сыкьакьлэзэ лусыбыкьыгьагь. А
пстэумэ, Нуриет, шлу сыплэгьуным пае
зи яшлуагьэ кьэкьлэуагьэп. Ощ пай чылэм
сыдэкьлэуи сызкьыфэмыагьэр, ушхьа-
гьухэр кьэзгьотыхьэзэ сызкьыдэсыгьэр,
ау пчлэнчэ. Ары, пклэнчэ. Гьогьумаф джы,
сызышыгьугьыгьэ гьатхэр!

ДЗЮДОМРЭ ТИГУМЭКИХЭМРЭ

Дэклояпи, ефэхыпи илэх

Адыгэ Республикэм и ШВСМ дзюдомк-к-лэ итренерэу, спортымк-лэ дунэе класс зилэ мастерэу Джэнчэтэ Мурат ныбжык-лэхэм ягэсэн зэрэпылбыр кыдэтлыты, гуцылэгъу тыфэхыгъ. Анахъу тызыгъэгумэкирэр Адыгеим идзюдо кырыклоштыр ары.

— Мурат, Урысыем дзюдомк-лэ ихэшыпык-лэгъэ командэ ипашэу илээси 5 юф пшлагъэ. Мыек-уапэ кызырэгбгээзэжыгъэр тигуапэ.

— ШВСМ-м юф шысшлэнэу езгъэжыагъ. Кыблэ шюлбырым иныбжык-лэмэ дзюдомк-лэ язэлук-лэгъухэу тикбалэ шык-уагъэмэ судьяу сахэлэжыагъ.

— Судьяр сыдигъуи зэфэн фае. Арэу шытми, Адыгеим ибэнакломэ нахъ уафэгумэкизу зэнэк-юк-юм уыцслэгъуыгъ.

— Узышанпугъэм фэдэ шылэп. Уилъэнык-ю гупсэ уфэмыгумэкизу ушылэн плъэк-лэштми шлэрэп. Адыгеим ибэнаклохэм сэнаушыгъэу ахэлбыр нахышлюу агъэфедэ шлоигъу. Узы-фэгумэкихэрэр алырэгъум зытэхэхэк-лэ гум ихык-лэрэр гуцылэк-лэ кэлэгъошлоп. Тренерэу сызэрэшытыр юфым кыхэхы.

— Урысыем иныбжык-лэмэ яклэу зэнэк-юк-юхэу Астрахань шыклошт-хэм тиреспубликэ ибэнэк-ло мак-лэп ахэлэжыагъ.

— Кыблэ шюлбырым имедальхэр кыдэ-зыхыгъэмэ ашышых Джымэ Батыр, Матыченко Александр, Чыназыр Тимур, Къээрэ Михаил, Санин Олег, Мудрэнэ Казбек, Шхэлэхэо Мурат, Нэжбэ Руслан. Бэнаклохэр ныбжык-лэх, зыпкэ еудох. Адыгеим гъэхыагъэу илагэхэм тарыгушхоу, цык-у-цык-лоу гъогу тэрэз тытэхыжы.

— Астрахань тибэнаклохэр зы-клохэк-лэ медальхэр кыахын алъ-кыштыба?

— Мэшэлахъ. Ныбжык-лэ дэгъухэр тилэх. Кыблэ шюлбырым медальхэр кышызыхы-гъэмэ Астрахань сыда кызык-лэшыа-мыхыштыр?

— Адыгеим идзюдо лъэганпэу зыте-тым уасэ етэгъэт. Зелэта е кызэк-лэ-к-лэу?

— Тидзюдо непэ кызэк-лэк-лэуагъэу слыгъ-рэп. Хэгъэгу ык-ли дунэе зэнэк-юк-юмэ гъэх-гъэшхо ашытымышлэрэми, тиныбжык-лэмэ гуетыныгъэу, сэнаушыгъэу ахэлбыр алырэгъум кышхагъэлэагъо. Ащ кык-лэрэр уахътэ кэ-клошт тидзюдо зыпкэ нуцожынуу, тызытетыгъэ лъэганпэм тытеуцожынуу.

— Мыек-юпэ бэнэплэ еджап-лэр Уры-сыем ишюлбырхэм зыгорэуштыгъэ кыахэца?

— СССР хэгъэгущор тыгу кыздгъэк-лэжы-бэ, бэнэк-лэ амалхэр алырэгъум зэрэшыдгъэфедэ-штыгъэр, егъэджен-п-луныгъэ юфшлэныр зэрэ-зэхашэштыгъэр тарихыым шлук-лэ кыхэнагъэх. Шысэ тэ кыгъгырахы ашлоигъоу мак-лэп Адыге-им кыаклоштыгъэр. Непэ клэлэц-лэуагъэ юф

адэтэшлэ, неущ кыэлэгъошт тигухэлхэм та-фэклоным фэшл Адыгеим опыт дэгъу зэрлэр.

— Сыда тидзюдо кыехулагъэр? Спортыр зык-лэсэмэ а учлэр кыуа-гъэу кыхэхк-лэ?

— Бэрэ кытэупчых. Къушхыэм дэклояпи, ефэхыпи илэх. Урысыем ихэшыпык-лэгъэ командэ хэт бэнаклохэр, Европэм имедальхэр кыдэзыхыгъэхэр Адыгеим шагъасэх. Ныб-жык-лэх, тагъэгущлоп алъэк-лэштыгъэу сэгугъэ. Тидзюдо зык-лэсэтыжы.

— Мурат, зэхык-лэныгъэшлэмэ уакытегушылэ, ау тиныбжык-лэхэр алъэ зышытеуцонхэм Урысыем ишюлбыр зэфэхыафхэр кыаджэх, тиреспубликэ имыежыхэуи кыхэхк-лэ.

— Ащ хэгъухэрэр шхыэхыгъэу кыс-лошт. Тиреспубликэ икыжыхэзэ, нэмык-лэ шюлбыр зыклохэк-лэ ялофхэр нахъ дэгъу хуштыгъэу зылы-тэхэрэр хэукох. Уиунэ ушымыхыоу тыди ушы-хуштыгъэ. Бэнэк-ло дэгъу ухынуу уфамэ, уиунэ уисэу зыгъас, уилэпэлэсэныгъэ хэбгъэхонэу уфамэ, узышанпугъэм шыхэгъахыу уиуха-зырыныгъэ. Дунаир кэпк-лэухыагъэми, уиунэ кышчыбдэхуштыр зэк-лэми анахыб.

— Ик-юу юфыр кымыуатэу кыс-щэху. Лэжыап-лэу ратырэм, спорт-сменым ифэлэ-фашлэхэр зэрагъэ-цак-лэхэрэм мэханэ илэба?

— Теклоныгъэ кыдэпхыным пае алырэгъум зышыогъасэ. Лэжыап-лэ дэгъу кызырэгъуаты-штым пае зыгорэм узык-локлэ нэмык-лэ пэры-охуэхэм уашлокыштыгъэ. Уиунэ зышыгъас, уимедальхэр узышанпугъэ чыгум кыфэхых.

— Уиштыху узышанпугъэм шалон фаеу олгытэ, ау ар зэк-лэми кыадэхуэрэп.

— Ар кыадэхуыным тапэк-лэ тыфэлэжыагъ.

— Шхуигухэлгышлэхэр Тхэм кыжжудегъэху.

— Тхыаегъэпсэу.

Сурэтым итыр: Джэнчэтэ Мурат.

КЫМЭФЭ ФУТБОЛЫР

Зыхыштыр кыэшлэгъошлугъэп

Мыек-уапэ футболымк-лэ икымэфэ зэнэк-юк-юхэм командэ 45-рэ ахэлэжыагъ. Хагъэунэфык-лэрэ чыплэхэм якыдэхын фэгъэхыгъэ зэлук-лэгъухэр щылэ мазэм и 23-м стадионэу «Юностым» шык-уагъэх. Ятлонэрэ купым «Квант-АГУ»-р чемпион шыхыгъ, УВД-м ятлонэрэ, МГГТК-м ящэнэрэ чыплэхэр кышчыдахыгъэх. Ящэнэрэ купым «Лавинэм» апэрэ, МГТУ-2-м ятлонэрэ, хыакурынэ-хыблэ «Нартым» ящэнэрэ чыплэхэр кышхахыгъэх.

Апшгъэрэ купым «Щагъдыр» чемпион зэрэшыхыгъэр, АР-м и Президентэу Тхыакушынэ Аслан, Премьер-министрэу Къумпыл Мурат, Парламентымрэ Правительствэм-рэ якыулыкъушлэхэр хагъэунэфык-лэрэ чыплэхэр кыдэзыхыгъэмэ зэрафэгущауагъэхэр «Адыгэ макъэм» кыхиутыгъэх. Футболым тиреспубликэ зызэрэшиушюмбгъурэр кы-мэфэ ешлэгъухэм кыахэхыгъ.

Ящэнэрэ купым командэ 20, ятлонэрэм 18, апшгъэрэм 7 аше-шлагъ. Ящэнэрэ купым апэрэ чы-плэр кышчыдэхыгъэнымк-лэ «Лави-нэр» МГТУ-2-м финалым шы-луклагъ. Ешлэгъу уахътэр 1:1-у зауухым, «Лавинэр» пенальтик-лэ 4:3-у теклуагъ. Хыакурынэхыблэ «Нартым» клэу зэлук-лэгъум ешлэ-к-лэ дэгъу кышчыгъэлэагъуагъ, 5:3-у «Делотехникэм» теклуи,

ящэнэрэ чыплэр фагъэшшоагъ. Ятлонэрэ купым финальным шы-зэлуклагъэхэм яешлэгъухэр зэ-раухыгъэхэр

УВД — «Старт» — 2:2, пенальтик-лэ — 4:3.

«Квант-АГУ» — МГГТК — 3:0.

Ящэнэрэ чыплэм фэбэнагъэхэр «Старт» — МГГТК — 1:1, пенальтик-лэ 3:4. МГГТК-р ящ-энэрэ хыгъэ.

Финалым «Квант-АГУ»-р 2:0-у УВД-м шытеклуи, апэрэ чыплэр купым кышчыдихыгъ.

— Пэшлорыгъэш зэлук-лэгъу-хэу ятлонэрэ купым шык-уагъэхэм я 4-рэ чыплэхэр кыащыдахи, фи-нальным хэфагъэх «Квантрэ» УВД-мрэ, — ело зэнэк-юк-юмэ ясудья шхыагъу Пэнэшъу Мыхы-модэ. — «Дизайныр», ИФК-р, «Спортмастеры» анахъ лъэшхэм ахэтлыгъэтэштыгъэх. УВД-м иешла-к-лэ хыгъахыозэ, ИФК-м, МГГТК-м, «Дизайным» зэлук-лэгъухэр кы-шлуиухыгъэх.

УВД-р финалым дэу шешла-гъэп, теклоныгъэр кыдихыштыгъэ бэмэ алытэштыгъэ. Командэр ыпэ-к-лэ илыгъэ, ухымаклохэр хэшшы-к-лэу ыгъэгумэк-лэштыгъэх. «Квант-АГУ»-р ошлэ-дэмышлэу ыпэк-лэ илыштыгъэ. Ащ фэдэ нэгъэуплэ-плэгъумэ ашыц ыгъэфеди, Алек-сандр Чердак шхыэк-лэ хыагъэм

Игуаор ридзагъ — 1:0. УВД-р пчъа-гъэм емызэгъэу ыпэк-лэ лык-лэуатэ-штыгъ, ау гъэхыагъэ фэшлыгъэп. «Квантым»иешлаклоу Къэгъээжы Заур тазырыр ыгъэцак-лэзэ лъэшэу зэогъэ Игуаом Виктор Заладиныр лычыи, хыагъэм ридзагъ. Ащ ыуж теклоныгъэр зыхыштыр нахъ нафэ хыгъэ.

Шлухыафтынхэр

Мыек-уапэ иадминистрации испорткомитет ипашэу Сергей Двойниковыр хагъэунэфык-лэрэ чыплэхэр кыдэзыхыгъэ командэ-мэ афэгущауагъ, кубокхэр, шытху тхылыхэр, нэмык-лэ шлухыафтынхэр аритыжыгъэх.

Командэхэм анахъ дэгъоу аще-шлэгъэ футболхыгъэу М. Дорони-ным, С. Лэххусэжыым, А. Джэн-чатэм, В. Радченкэм, З. Пэхум, Д. Скопцовым, нэмык-лэми шлу-хыафтынхэр афашыгъэх.

Гъээтхэм, телевидением жур-налистхэу Станислав Запрелюк, Кышк-лэ Ибрахым, Бзэг-о Рустам, Наталья Степановым, нэмык-лэми футбол кыбэрхэр цыфхэм алгы-гъэлэсыгъэнхэм ялахышлу зэрэха-шылахыагъэм фэшл шытху тхылы-хэр, нэпэеплэ шлухыафтынхэр С. Двойниковым аритыжыгъэх.

Зэнэк-юк-юмэ ясудья шхыагъэу Пэнэшъу Мыхыамодэ зэхэаклохэр зэрэфэразэхэр зэлук-лэм кышха-уагъ.

Кымэфэ зэнэк-юк-юхэр аухы-гъэх, Анатолий Абрамовым фэгъэ-хыгъэ шлэгъэ зэлук-лэгъухэр шлэ-хэу Мыек-уапэ шаублэштых.

Сурэтыр УВД-мрэ «Квант-АГУ»-мрэ язэлук-лэгъу кышчы-тырахыгъ.

Зэхэшыагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

Кыдэзыгъэк-лэрэ:
Адыгэ Республикэм
лъэпкэ юфхэмк-лэ,
Юфхэм кыэралхэм
ащыпсэурэ тилъэп-
кыгъэхэм адырлэ
зэпхыныгъэхэмк-лэ
ык-ли кыбэр жъу-
гъэм иамалхэмк-лэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

**Редактор
шхыагъэр**

**ДЭРБЭ
ТИМУР**

**Редакционер
зыдэшылэр:**
385000,
кы. Мыек-уапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

редактор шхыагъэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,

редактор гуадзэр-
пшгъэдэк-лэжы зы-
хыыр секретары:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

**Зышхаушыхыа-
тыгъэр:**

Урысые Федерацием
хэутын юфхэмк-лэ,
телерадиокъэтын-
хэмк-лэ ык-ли зэлы-
лэсык-лэ амалхэмк-лэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыплэ гъэлоры-
шлал, зэраушыхыа-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъээтхэм кыхиу-
тыхэрэм мышгып-
кыагъэу кыахафэ-
хэрэмк-лэ кызыт-
хыгъэхэм пшгъэдэ-
кыжы ахы. Кыа-
тхэхэрэмрэ гъээ-
тым шылажыагъэ-
рэмрэ яеплэык-лэ
зэтемыфэн ылъэ-
кышты. Гъээтэ-
еджэхэм кыт-
фагъэхырэ тхы-
гъэхэр зэхэтфы-
хэрэп ык-ли кы-
зытхыгъэхэм
алэк-лэдгъэхыа-
жыхыэрэп.

Зышхыауытырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кы. Мыек-уапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
4229

Индексхэр
52161
52162

Зак. 164

Хэутыным
узык-лэштхэнэу шыт
уахътэр
Сыхыатыр 18.00
Зышык-лэштхэгъэхэ
уахътэр
Сыхыатыр 18.00

Нэклубгъор зыгъэхызырыгъэр ЕМТИЛЪ Нурбий.